

Betænkning

over

- I. forslag til lov om et hovedstadsråd,
- II. forslag til lov om udligning i hovedstadsområdet,
- III. forslag til lov om ændring af lov om sygehusvæsenet.
(Hovedstadsrådets opgaver inden for sygehusvæsenet),
- IV. forslag til lov om regionplanlægning i hovedstadsområdet og
- V. forslag til lov om hovedstadsområdets kollektive personbefordring.

(Afgivet af udvalget den 25. maj 1973).

Udvalget har i 21 møder behandlet problemkomplekset omkring en hovedstadsreform og har herunder haft adskillige samråd med indenrigsministeren, ministeren for offentlige arbejder og miljøministeren samt boligministeren.

Under udvalgsarbejdet, der tog sin begyndelse i midten af januar 1973, har udvalget herudover stillet en lang række skriftlige spørgsmål til de nævnte ministre.

Udvalget har endvidere modtaget henvendelser fra:

Amtsborgmestrene i Frederiksborg og Roskilde amtskommuner,

Fællesrådet for danske Tjenestemand- og Funktionærorganisationer,

Gladsaxe kommunalbestyrelse,

Greve kommune,

Københavns magistrat, overborgmesteren,

Københavns magistrat, 2. afdeling og

Landsforeningen for Danmarks bilruter.

Besvarelserne af udvalgets spørgsmål samt henvendelserne og ministerens bemærkninger hertil ligger til gennemsyn i folketingets sekretariat og kan i enkelte eksemplarer udleveres til interesserede. En orienterende bilagsfortegnelse omfattende samt-

lige spørgsmål, henvendelser og bemærkninger vil senere blive omdelt.

Endelig har udvalget modtaget deputationer fra Gladsaxe kommunalbestyrelse, trafikudvalget, Landsforeningen for Danmarks Bilruter og Københavns magistrat, 2. afdeling.

Nærværende lovforslag har en lang forhistorie. Gennem de sidste 50 år har såvel staten som hovedstadsområdets kommuner og amtskommuner således taget initiativer for at finde frem til en tiltrængt administrativ nyordning for det københavnske bysamfund. Alle forsøg endte uden held, og i 1970 nedsatte den tidligere regering derfor et hovedstadsreformudvalg med den opgave at tilvejebringe et grundlag for forslag til en reform for hovedstadsområdet. Udvalget afgav betænkning i april 1971 og fremkom heri med et reformforslag.

På denne baggrund fremsattes i foråret 1972 en række forskellige forslag med det formål at reformere de kommunale forhold i hovedstadsområdet. Det drejede sig om følgende forslag:

Fremsat af *Niels Helveg Petersen m. fl.* den 10. februar 1972:

Forslag til lov om oprettelse af et hovedstadsråd,

forslag til lov om kommunal og amtskommunal udligning i hovedstadsområdet og

forslag til lov om revision af den kommunale inddeling i Københavns amtsråds-kreds.

Fremsat af *indenrigsministeren* den 3. marts 1972:

Forslag til lov om en amtskommune for hovedstadsområdet,

forslag til lov om udligning i hovedstadsområdet,

forslag til lov om revision af den kommunale inddeling i Københavns amtsråds-kreds og

forslag til lov om ændring af forskellige lovbestemmelser om udligning mellem kommuner i hovedstadsområdet.

Fremsat af *boligministeren* den 3. marts 1972:

Forslag til lov om regionplanlægning i hovedstadsområdet.

Fremsat af *Poul Schlüter m. fl.* den 15. marts 1972:

Forslag til folketingsbeslutning om oprettelse af et planlægningsråd m. v. samt om kommunal og amtskommunal udligning i hovedstadsområdet.

Kun lovforslaget om revision af den kommunale inddeling i Københavns amtsråds-kreds og forslaget om ændring af forskellige lovbestemmelser om udligning mellem kommuner i hovedstadsområdet blev dog gennemført, mens de øvrige 3 regeringsforslag samt de af det radikale venstre fremsatte lovforslag og det af det konservative folkeparti fremsatte forslag til folketingsbeslutning ikke nåede at blive færdigbehandlet inden folketingsårets udløb.

Den 8. november 1972 genfremsatte regeringen sine 3 lovforslag (forslaget til lov om en amtskommune for hovedstadsområdet, forslaget til lov om udligning i hovedstadsområdet og forslaget til lov om regionplanlægning i hovedstadsområdet) i uændret form med henblik på en hurtig videreførelse af folketingsarbejdet. Kort efter fremsatte medlemmer af venstre og det radikale venstre forslag til lov om et hovedstadsråd, mens medlemmer af det konservative folkeparti genfremsatte forslaget til folketingsbe-

slutning om et planlægningsråd m. v. samt om kommunal og amtskommunal udligning i hovedstadsområdet.

På baggrund af disse forslag begyndte drøftelserne om en hovedstadsreform i nærværende folketingsudvalg.

De forhandlinger, der i dette forår har været ført mellem udvalget og indenrigsministeren, har resulteret i et forlig mellem 4 af udvalgets partier vedrørende spørgsmålene om den administrative struktur i hovedstadsområdet, reglerne for valg af hovedstadsorganet og finansieringen af dette organs — hovedstadsrådets — virksomhed.

Indenrigsministeren valgte herefter i forståelse med udvalget at realisere forliget ved den 16. maj 1973 at fremsætte nærværende nye forslag til lov om et hovedstadsråd. Samtidig hermed fremsattes — ligeledes efter aftale med udvalget — et nyt forslag til lov om udligning i hovedstadsområdet, der er tilpasset en treleddet administrativ struktur og visse andre ændringer, der har været forhandlet.

Indenrigsministeren tager herefter sine oprindelige forslag til lov om en amtskommune for hovedstadsområdet og forslag til lov om udligning i hovedstadsområdet tilbage, og i overensstemmelse hermed bliver også forslag til lov om et hovedstadsråd af Niels Helveg Petersen, Enggaard m. fl. samt forslag til folketingsbeslutning om oprettelse af et planlægningsråd m. v. samt om kommunal og amtskommunal udligning i hovedstadsområdet taget tilbage.

Ad I. forslag til lov om et hovedstadsråd.

Udvalgets drøftelser kan sammenfattes i følgende punkter:

1. Den administrative struktur i hovedstadsområdet.
2. Valgordningen til hovedstadsorganet.
3. Hovedstadsorganets opgaver.
4. Hovedstadsreformens økonomiske konsekvenser.

Udvalget har indgående beskæftiget sig med den administrative struktur.

På baggrund af det opnåede forlig har udvalget herefter især drøftet *de administrative problemer ved den foreslåede hovedstadsordning*. Udvalget har her lagt afgørende

vægt på, at hovedstadsreformen ikke fører til unødigt dobbeltadministration. Spørgsmålet har været drøftet med indenrigsministeren, der til brug for udvalget har udarbejdet et notat om de kompetencemæssige og administrative problemer i forbindelse med etableringen af et hovedstadsråd. Det er her blevet præciseret for udvalget, at den til hovedstadsrådet henlagte koordination af løsningen af en række fællesopgaver i området vil kræve en selvstændig administrativ indsats af rådet. Udvalget har imidlertid samtidig hæftet sig ved, at en væsentlig del af den fornødne administrative bistand for hovedstadsrådet kan tilvejebringes ved overførsel eller udnyttelse af allerede bestående administrative enheder. Dette gælder typisk egnspanrådets planlægningsafdeling. Inden for andre af hovedstadsrådets opgaveområder såsom vandforsyning og sygehusplanlægning vil det endvidere være naturligt, at hovedstadsrådet får stillet den fornødne ekspertbistand til rådighed fra de kommuner og amtskommuner, hvor denne ekspertise allerede findes. Endelig må det påregnes, at der bl. a. på miljøbeskyttelsesområdet vil kunne opnås administrationsbesparende løsninger ved en centralt opbygget administration fremfor en række nye, selvstændige administrationer i amtskommunerne og kommunerne. På denne baggrund må udvalget stærkt understrege vigtigheden af, at der ved den kommende etablering af hovedstadsrådet tages videst muligt hensyn til de således påpegede muligheder for at begrænse administrationen omkring rådet. Med henblik på at begrænse den administration, som hovedstadsordningen nødvendiggør, tilstræbes det i øvrigt ved formuleringen af lovgrundlaget for hovedstadsrådets opgaver at undgå dobbeltkompetence gennem klare, entydige kompetencebestemmelser baseret på et almindeligt princip om, at løsningen af de til hovedstadsrådet henlagte opgaver højst sker i et samvirke på to administrative planer, d. v. s. *enten* i et samvirke mellem rådet og kommunerne *eller* i et samvirke mellem rådet og amtskommunerne.

Under drøftelserne af *valgordningen* til hovedstadsrådet har udvalget accepteret, at også medlemmer af Københavns kommunes magistrat kan vælges til medlemmer af hovedstadsrådet. Udvalget forudsætter dog i

denne forbindelse, at også borgmestre og rådmænd ved den kommende revision af Københavns kommunes forfatning vil blive direkte folkevalgte som medlemmer af borgerrepræsentationen.

Om den administrative struktur og valgordningen på *længere sigt* hersker der i udvalget forskellige opfattelser. Som et led i det opnåede kompromis er der indsat en paragraf, hvorefter loven om hovedstadsrådet skal tages op til revision i folketingsåret 1976-77.

Under overvejelserne om en hovedstadsreform har det hele tiden været *socialdemokratiets* principielle opfattelse, at en løsning byggende på en amtskommune for hovedstadsområdet vil indebære de fleste umiddelbare fordele. Dette gælder, for så vidt angår valgmåden og finansieringen af de fælles opgaver, der henlægges til organet, ligesom den toleddede struktur vil give den største sikkerhed mod dobbeltadministration og dobbelt kompetence.

Da disse synspunkter imidlertid ikke på indeværende tidspunkt har kunnet samle tilstrækkelig tilslutning, har partiet efter omstændighederne kunnet acceptere den nu foreslåede administrative struktur med et hovedstadsråd. Der er herved lagt vægt på, at en fælles løsning af hovedstadsrådets problemer er så presserende, at denne ikke tåler yderligere opsættelse.

Selv om der ved den foreslåede reform er truffet alle tænkelige foranstaltninger for at undgå dobbeltadministration og dobbelt kompetence, må partiet fortsat være skeptisk over for mulighederne for i praksis helt at undgå sådanne problemer.

Der vil dog gennem den nu foreslåede ordning være mulighed for at indhøste et erfaringsmateriale til brug for overvejelserne omkring en endelig løsning af hovedstadsrådets administrative struktur. Ved den indsatte revisionsbestemmelse har partiet samtidig sikret sig, at der på et senere tidspunkt på baggrund af disse erfaringer vil være mulighed for at etablere en hovedstadsløsning på grundlag af en amtskommune for hele hovedstadsområdet, hvad partiet fortsat anser for den mest ideelle løsning.

Det konservative folkeparti mener, at der med den nu fastlagte ordning af hovedstads-

områdets fællesproblemer er etableret en praktisk og enkel løsning, som i videst mulig omfang tager hensyn til, at de nuværende amter og kommuner skal fungere som selvstændige enheder. Den ordning, der nu gennemføres, mener det konservative folkeparti vil give bedst tænkelig sikkerhed mod ny opsvulmning af administration, som i virkeligheden kan undværes. Det konservative folkeparti forventer, at denne nyordning vil vise sig holdbar og tilstrækkelig også igennem en længere årrække. Det konservative folkeparti er fremdeles imod tanken om oprettelse af et storamt, der skal omfatte alle nuværende selvstændige amtsenheder i hovedstadsområdet.

Det konservative folkeparti mener, at hovedstadsrådet også efter 1978 vil løse sine samarbejdsopgaver bedst, hvis det fortsat består af medlemmer udpeget af amtsrådene og uden ret til at kunne udskrive direkte personskatter.

Venstre ønsker at fremhæve, at den forudsete revision af loven bør ses i lyset af eventuelle problemer, som måtte opstå i lovens første funktionstid, og som ikke har kunnet forudses, før erfaringer er indvundet. Derimod finder venstre, at en mere vidtgående ændring, omfattende valgformen og ændring af amtsstrukturen i området, ikke bør kunne komme på tale i 1976, da den da forløbne periode langt fra vil være tilstrækkelig for en rimelig bedømmelse af hovedstadsrådets virke. Dette vil ikke mindst gælde for regionplanlægningen, hvor beføjelserne ikke umiddelbart overføres til rådet, ligesom resultater af en overordnet planlægning i det hele først kan bedømmes efter en årrække. Venstre opfordrer på denne baggrund til, at der skabes ro om hovedstadsrådets opbygning af hensyn til dets medlemmer og personale og derigennem de opnåede resultater af rådets virke. Venstre finder endvidere, at der består en logisk sammenhæng mellem valgmetode til hovedstadsrådet og dettes finansieringsform. Det nu foreslåede indirekte valg er således i god overensstemmelse med, at rådets økonomiske midler fremkommer ved påligning af bidrag på områdets 3 amter samt Københavns og Frederiksberg kommuner, hvilket må forekomme den mest praktiske fremgangsmåde for bidrag af en så beskeden størrelsesorden.

Venstre er tilfreds med, at den nu foreslåede ordning således er tilnærmet meget stærkt til det forslag, som hovedstadsreformudvalget fremsatte i april 1971, og som da havde en ganske bred tilslutning blandt de politiske og kommunale repræsentanter i udvalget.

Det radikale venstre finder, at med loven om oprettelse af et hovedstadsråd og den dertil knyttede følgelovgivning gennemføres en hovedstadsordning, der i alt væsentligt er identisk med det forslag til oprettelse af et hovedstadsråd, som det radikale venstre stillede den 10. februar 1972, og som byggede på hovedstadsreformudvalgets betænkning.

Hvad angår valgmetoden til hovedstadsrådet, svarer løsningen ikke til det radikale venstres principielle ønsker. Som det kom til udtryk både i en radikal mindretalsudtalelse i hovedstadsreformudvalgets betænkning og senere i det af venstre og det radikale venstre i fællesskab i november 1972 fremsatte forslag til lov om et hovedstadsråd, bør hovedstadsrådet sammensættes ved direkte valg. Det radikale venstre har kunnet acceptere den indirekte valgmetode, der har visse praktiske fordele som en overgangs- og indkøringsordning, men fra 1978 bør hovedstadsrådet sammensættes ved direkte valg. Ved lovrevisionen i folketingsåret 1976-77 vil det radikale venstre arbejde for at gennemføre dette principielle synspunkt.

I forbindelse med valgordningen ønsker det radikale venstre at fremhæve, at i de 3 hovedstadsamter vil udpegnen af medlemmer til hovedstadsrådet ske både blandt kommunalbestyrelses- og amtsrådsmedlemmer. Der bliver derved ikke tale om et automatisk indirekte valg, men om en valgordning, hvor hovedstadsrådets medlemmer specielt skal udpeges af deres parti til dette arbejde.

Det radikale venstre har i udvalget arbejdet for, at der kunne gennemføres særlige regler, der forhindrede borgmestrene i at blive valgt til hovedstadsrådet. Det radikale venstre beklager, at det ikke har været muligt at vinde tilslutning til dette synspunkt.

Efter *socialistisk folkepartis* opfattelse er den væsentligste opgave — som i de nærmeste år skal løses gennem den nye hovedstadsordning — regionplanlægningen i hoved-

stadsområdet. Det er derfor afgørende, at det påtænkte hovedstadsråd får den fornødne styrke og uafhængighed af lokale særinteresser. Det bliver efter socialistisk folkepartis mening ikke tilfældet med den indirekte valgordning, som flertallet vil gennemføre.

Regionplanlægningen skal finde sted i årene umiddelbart efter, at hovedstadsrådet har påbegyndt sit arbejde. De væsentlige træk i planlægningen vil være lagt fast, før eventuelle nyordninger, som måtte følge af revisionen i 1976-77, kan få praktiske virkninger. Der er derfor grund til at frygte, at den foreslåede valgordning, der binder ho-

Opgaver.

Regionplanlægning:

Trafikplanlægning m. m.:

Miljøbeskyttelsesplanlægning:

Planlægning vedr. vandforsyning og vandfordeling:

Sygehusplanlægning:

Udvalget har indgående drøftet spørgsmålet om hovedstadsrådets vandindvinning og vandfordeling, herunder især de økonomiske aspekter af vandforsyningsproblematikken.

Udvalget foresætter, at der snarest må ske en udjævning af vandpriserne (i producentledet) i hele hovedstadsområdet og sikres alle dele af området lige adgang til forbrug af vand. I dette øjemed har ministeren for forureningsbekæmpelse stillet ændringsforslag til forslag til lov om ændring af lov om vandforsyning og lov om offentlige veje. Der henvises herom til bemærkningerne til ændringsforslag nr. 21 i betænkningen over det nævnte lovforslag.

Om den øvrige følgelovgivning henvises til nedenstående bemærkninger til lovforsla-

vedstadsrådet til lokale særinteresser, vil skabe varige vanskeligheder gennem en forringelse af regionplanlægningen.

Forhandlingsforløbet i udvalget giver i øvrigt ingen anledning til at tro, at flertallet har en sådan forståelse for opgavernes karakter og omfang, at der kommer noget reelt ud af revisionen i folketingsåret 1976-77.

De nærmere regler for hovedstadsrådets kompetence på de forskellige *opgaveområder* er udformet i en følgelovgivning, der naturligt er indgået i udvalgets drøftelser og overvejelser. Det har drejet sig om følgende lovforslag og ændringsforslag til lovforslag:

Følgelovgivning.

Forslag til lov om regionplanlægning i hovedstadsområdet.

Forslag til lov om hovedstadsrådets kollektive personbefordring og forslag til lov om ændring af lov om omnibus- og fragtmandskørsel med motorkøretøjer.

Ændringsforslag til forslag til lov om miljøbeskyttelse.

Ændringsforslag til forslag til lov om ændring af lov om vandforsyning og lov om offentlige veje.

Forslag til lov om ændring af lov om sygehusvæsenet. (Hovedstadsrådets opgaver inden for sygehusvæsenet).

gene om sygehusvæsenet, regionplanlægning og hovedstadsrådets kollektive personbefordring.

Herefter indstiller et *flertal* (udvalget med undtagelse af socialistisk folkepartis medlemmer af udvalget samt Svend Jakobsen) lovforslaget til *vedtagelse* med det af flertallet stillede ændringsforslag nr. 4, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Et *mindretal* (socialistisk folkepartis medlemmer af udvalget) kan ikke medvirke til det fremsatte lovforslag, hvorefter hovedstadsrådet vælges indirekte. Mindretallet har derfor stillet nedenstående ændringsforslag nr. 1, 2, 3 og 5, hvorefter hovedstadsrådet vælges ved direkte valg. Mindretallet indstiller herefter lovforslaget til *vedtagelse*

med de af mindretallet stillede ændringsforslag.

Et andet mindretal (Svend Jakobsen) kan ikke medvirke til lovforslagets gennemførelse, idet mindretallet er af den opfattelse, at et indirekte valgt hovedstadsråd vil være for svagt til at gennemføre den overordnede planlægning ud fra helhedssynspunkter. Det er desuden mindretallets vurdering, at den indirekte valgform vil vanskeliggøre en ønsket overgang til en amtskommune i området.

Ad II. forslag til lov om udligning i hovedstadsområdet.

Udvalget indstiller lovforslaget til vedtagelse uændret.

Ad III. forslag til lov om ændring af lov om sygehusvæsenet. (Hovedstadsrådets opgaver inden for sygehusvæsenet).

Udvalget har specielt drøftet risikoen for, at lovforslaget vil medføre dobbeltadministration.

Indenrigsministeren har i denne forbindelse skriftligt over for udvalget præciseret, at en snæver koordinering af arbejdet med sygehusplanlægning i hovedstadsområdet under alle omstændigheder vil være nødvendig.

Herefter indstiller udvalget lovforslaget til vedtagelse med de af indenrigsministeren stillede ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Ad IV. forslag til lov om regionplanlægning i hovedstadsområdet.

Udvalget har bl. a. drøftet §§ 8-10 i lyset af deabilitetsproblemer, som kan tænkes at opstå, når hovedstadsrådet, der udelukkende består af indirekte valgte medlemmer af kommunalbestyrelserne og amtsrådene i hovedstadsområdet, tillægges de i disse bestemmelser omhandlede godkendelses-, dispensations-, forbuds- og påbudsbeføjelser, som hidtil har været udøvet af boligministeren.

Udvalget har afstået fra at foreslå særlige inhabilitetsregler indsat i forslag til lov om et hovedstadsråd, men henstiller, at spørgsmålet om inhabilitetsregler i den kommunale styrelseslovgivning i det hele taget ind-

drages i justitsministeriets overvejelser om udbygningen af lov om offentlighed med bl. a. almindelige regler om speciel inhabilitet.

Udvalget vil anse det for ønskeligt, om spørgsmålet kunne finde sin afklaring senest i forbindelse med gennemførelsen af den næste etape af planlovsreformen, hvorunder der efter boligministerens oplysninger til udvalget må påregnes overført tilsvarende beføjelser fra boligministeren til amtsrådene.

Under et samråd med boligministeren har ministeren givet udtryk for, at hovedstadsreformen på lidt længere sigt må medføre, at den særlige lov om planlægning af Køge Bugt-området (lov nr. 144 af 17. maj 1961 med senere ændringer) ophæves, hvorefter hovedstadsrådet som regionplanmyndighed må forestå den oversigtlige planlægning af Køge Bugt-området. Boligministeren har tilføjet, at der formentlig først bør foreligge en godkendt regionplan for hovedstadsområdet, og har henvist til, at der efter en bestemmelse i Køge Bugt-loven skal fremsættes forslag om en revision af denne lov senest i folketingsåret 1976-77. Udvalget kan tiltræde boligministerens synspunkter.

Under udvalgets drøftelse af ændringsforslag nr. 12 har man overvejet den foreslåede bestemmelse om, at hovedstadsrådet til fremme af regionplanlægningens virkeliggørelse skal kunne erhverve fast ejendom i hovedstadsområdet. Udvalget kan tiltræde bestemmelsen, men finder anledning til at understrege, at beføjelsen for hovedstadsrådet kun bør bringes i anvendelse, når arealerhvervelsen er af væsentlig betydning for at sikre regionplanlægningen.

Herefter indstiller udvalget lovforslaget til vedtagelse med de af boligministeren stillede ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Ad V. forslag til lov om hovedstadsrådets kollektive personbefordring.

Udvalget har indgående drøftet spørgsmålet om koncessionsmyndigheden vedrørende omnibus- og fragtmandskørsel med ministeren for offentlige arbejder. Det må herefter understreges, at da trafikrådet ikke råder over egne økonomiske midler, må rådet forelægge økonomiske konsekvenser af

koncessionsbeføjelsen i henhold til loven om omnibus- og fragtmandskørsel med motor-køretøjer til godkendelse i hovedstadsrådet og hos ministeren for offentlige arbejder.

Herefter indstiller *udvalget* lovforslaget til vedtagelse med de af ministeren for offentlige arbejder stillede ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Æ n d r i n g s f o r s l a g. til

I. forslag til lov om et hovedstadsråd.

Af et *mindretal* (Maigaard og Ømann):

Til kapitel 2.

1) Kapitel 2 (§§ 2-10) udgår, og i stedet indsættes:

„Kapitel 2.

Valg til hovedstadsrådet.

§ 01. Hovedstadsrådet består af 59 medlemmer.

Stk. 2. Hovedstadsrådets medlemmer vælges samtidig med de ordinære valg til amtsråd og kommunalbestyrelser.

Stk. 3. Valgberettiget er enhver, der er valgberettiget til en kommunalbestyrelse i hovedstadsområdet. Valgbar er enhver, der er valgberettiget til en kommunalbestyrelse i hovedstadsområdet, medmindre vedkommende er straffet for en handling, der i almindeligt omdømme gør ham uværdig til at være medlem af kommunale råd.

§ 02. Valg til hovedstadsrådet sker efter den kommunale valglovs bestemmelser om valg af amtsråd med de ændringer, der følger af denne lovs §§ 2-13.

Stk. 2. Følgende af den kommunale valglovs bestemmelser om valg af amtsråd finder ikke anvendelse:

- 1) § 39, stk. 4, om personlige stedfortrædere,
- 2) § 40, stk. 2 og 3, om valgforbund (liste-forbund),
- 3) § 41, stk. 1, 4. og 5. pkt., om kandidatnavne på stemmesedlerne,
- 4) § 41, stk. 2, om aflysning af amtsrådsvalg, og
- 5) § 49, stk. 2 og 3, om udfyldningsvalg.

Stk. 3. Den kommunale valglovs §§ 50 a-64 finder anvendelse ved valg til hovedstadsrådet.

Stk. 4. Indenrigsministeren kan fastsætte nærmere regler om afholdelse af valg til hovedstadsrådet.

§ 03. Hovedstadsrådet er inddelt i 8 valgkredse. Valgkredsene og valgstederne er anført i valgkredsfortegnelsen, der er optaget som bilag til loven. Indenrigsministeren kan foretage sådanne forandringer i valgkredsfortegnelsen, som er en følge af ændringer i den kommunale inddeling. Forandringerne bekendtgøres af indenrigsministeren.

Stk. 2. Af hovedstadsrådets 59 medlemmer vælges de 43 på kredsmandater og de 16 på tillægsmandater. Mandaternes fordeling på valgkredsene fastsættes og bekendtgøres af indenrigsministeren umiddelbart forud for de kommunale valg.

Stk. 3. Fordelingen foretages på grundlag af forholdstal, der for hver valgkreds udgør kredsens senest forud for den 1. januar opgjorte indbyggertal. Hvis de mandattal, der fremkommer ved denne fordeling, ikke er hele tal og derfor, når brøkerne bortkastes, tilsammen ikke giver det fornødne antal mandater, forhøjes den eller de største brøker, indtil antallet er nået (den største brøks metode).

Stk. 4. Efter beregningsmåden i stk. 3 fordeles først de 59 mandater og derefter de 43 kredsmandater på de enkelte valgkredse. De mandater, der herefter er tildelt de enkelte valgkredse ud over kredsmandaterne, er valgkredsenes tillægsmandater.

§ 04. For hovedstadsområdet dannes en hovedstadsvalgbestyrelse og for hver valgkreds en valgkredsbestyrelse.

Stk. 2. Hovedstadsvalgbestyrelsen består af hovedstadsrådets formand som formand og mindst 6 andre medlemmer, valgt af hovedstadsrådet blandt dets medlemmer. Antallet af medlemmer af hovedstadsvalgbestyrelsen skal være ulige.

Stk. 3. Valgkredsbestyrelserne i de 2 valgkredse i Københavns kommune består af hver 7 medlemmer, hvoraf 2 vælges af magistraten. 5 vælges af borgerrepræsentationen blandt dennes medlemmer. Valgkredsbestyrelserne vælger selv deres formænd.

Stk. 4. Valgkredsbestyrelsen i den valgkreds, der består af Frederiksberg kommune samt dele af Københavns kommune, består af 7 medlemmer, hvoraf Københavns borgerrepræsentation og Frederiksberg kommunalbestyrelse hver vælger 3 medlemmer blandt deres medlemmer. Borgmesteren for Frederiksberg kommune er medlem af og formand for valgkredsbestyrelsen.

Stk. 5. Til hver af de øvrige fem valgkredsbestyrelser udpeger kommunalbestyrelserne i de kommuner, der hører til valgkredsen, et medlem blandt deres medlemmer. I den kommune, hvori valgkredsens valgsted ligger, er borgmesteren dog medlem af og formand for valgkredsbestyrelsen.

Stk. 6. For hvert medlem af valgkredsbestyrelserne vælges én stedfortræder.

§ 05. Ved afstemningen ved valg til hovedstadsrådet skal der ved hvert stemmerum være en særlig stemmekasse til stemmesedler til valget til hovedstadsrådet. Stemmekassen skal ved sin farve klart adskille sig fra stemmekasserne til valgene til kommunalbestyrelse og amtsråd.

Stk. 2. Efter optællingen sender den kommunale valgbestyrelse de stemmesedler, der vedrører valget til hovedstadsrådet, til valgkredsbestyrelsen ledsaget af en udskrift af den særlige valgbog, som skal føres over valget til hovedstadsrådet, jfr. i øvrigt reglerne i den kommunale valglovs § 42, stk. 2.

Stk. 3. For Københavns kommune fastsætter indenrigsministeren nærmere regler om optælling af stemmesedlerne og afsendelse af materialet.

§ 06. Valgkredsbestyrelsen skal:

- 1) føre en af hovedstadsrådet autoriseret valgbog med oplysning om indleverede kandidatlistor, antal tilvejebragte stemmesedler samt om opgørelse af stemmetallene for valgkredsen,
- 2) bekendtgøre valget i valgkredsen efter regler svarende til den kommunale valglovs § 38, stk. 2,
- 3) modtage kandidatlistor, afgøre, om listerne kan godkendes, samt mærke de godkendte lister med bogstaver efter regler svarende til den kommunale valglovs § 39, stk. 2 og 3, § 40, stk. 1, og § 40, stk. 4,

- 4) indberette til hovedstadsvalgbestyrelsen, hvilke kandidatlistor der gyldigt er anmeldt til valg i valgkredsen,
- 5) tilvejebringe stemmesedler efter regler svarende til den kommunale valglovs § 41, stk. 1, 1.-3. og 6. pkt., dog at stemmesedlerne skal være af blåt papir og med fede typer påtrykt „Valg til hovedstadsrådet“,
- 6) opgøre stemmetallene for valgkredsen som helhed på grundlag af det materiale, der er indsendt af de kommunale valgbestyrelser. Det skal herved opgøres, hvor mange stemmer der i hele valgkredsen er afgivet på hver kandidatliste, og hvor mange personlige stemmer der er afgivet på de enkelte kandidater. Opgørelsen skal foretages senest dagen efter modtagelsen af det nævnte materiale, og
- 7) senest dagen efter opgørelsen af stemmetallene sende en udskrift af valgkredsens valgbog til hovedstadsvalgbestyrelsen, bilagt de valgbogsudskrifter, der er modtaget fra de kommunale valgbestyrelser.

§ 07. Hovedstadsvalgbestyrelsen skal:

- 1) senest 2 dage efter modtagelsen af de valgbogsudskrifter, der er indsendt af valgkredsbestyrelserne, foretage den endelige opgørelse af valget til hovedstadsrådet efter § 3 og §§ 9-12.
- 2) indføre resultatet af valget i en af hovedstadsrådet autoriseret valgbog efter regler svarende til den kommunale valglovs § 25, stk. 1, og
- 3) underrette de valgte om valget.

§ 08. Hovedstadsvalgbestyrelsen beregner først, hvor mange kredsmandater der efter afstemningen tilkommer hver kandidatliste i de enkelte valgkredse.

Stk. 2. Hver kandidatlistes stemmetal divideres med 1, 2, 3, osv., indtil hvert stemmetal er divideret med et tal så stort som det antal mandater, der i det højeste kan ventes at tilfalde vedkommende kandidatliste. Den største af de således fremkomne kvotienter giver den kandidatliste, den er tilfaldet, ret til det første kredsmandat i valgkredsen, den næststørste kvotient giver ret til det andet kredsmandat osv., indtil det antal kredsmandater, der tilkommer valgkredsen, er fordelt mellem kandi-

datlisterne. Er to eller flere kvotienter lige store, foretager hovedstadsvalgbestyrelsen lodtrækning.

§ 09. Herefter beregnes, hvor mange mandater (kreds- og tillægsmandater) de enkelte kandidatlistor eller partier, jfr. den kommunale valglovs § 12, stk. 7, 5. og 6. pkt., i alt skal have. Dette sker ved at dividere det samlede stemmetal til valget af hovedstadsrådets medlemstal. Med det herved fremkomne tal divideres de enkelte partiers (kandidatlisters) samlede stemmetal, og ved denne beregning udfindes, hvor mange mandater hvert parti (kandidatliste) i forhold til sit stemmetal er berettiget til. Hvis de kvotienter, der fremkommer ved divisionen, ikke er hele tal og derfor, når brøkerne bortkastes, tilsammen ikke giver 59, forhøjes den eller de største brøker, indtil antallet er nået (den største brøks metode). De tillægsmandater, der tilkommer de enkelte partier (kandidatlistor), beregnes som forskellen mellem partiets (kandidatlistens) samlede mandattal og dets kredsmandater.

Stk. 2. Hvis et parti (kandidatliste) har opnået flere kredsmandater end det samlede mandattal, som partiet (kandidatlisten) i henhold til stk. 1 er berettiget til, foretages en ny beregning, hvor der bortses fra partier (kandidatlistor), som har opnået et antal kredsmandater lig med eller større end det samlede mandattal, som de er berettiget til i henhold til stk. 1.

§ 010. Fordelingen på valgkredsene af de enkelte partiers (kandidatlisters) tillægsmandater sker på følgende måde:

- 1) For hvert af de partier (kandidatlistor), der ifølge § 10 skal have tillægsmandater, opgøres, hvor mange stemmer partiet (kandidatlisten) har fået i hver af de 8 valgkredse.
- 2) Hvert af disse stemmetal divideres derpå med tallene 1, 4, 7, osv. Af de herved fremkomne kvotienter udelades for hvert parti (kandidatliste) så mange af de største, som vedkommende parti (kandidatliste) ifølge § 9 har fået tildelt kredsmandater i vedkommende valgkreds.
- 3) Efter de øvrige kvotienter foretages fordelingen af tillægsmandater således, at

den største af kvotienterne giver det parti (kandidatliste) og den valgkreds, den er tilfaldet, ret til det første tillægsmandat, den næststørste kvotient giver det parti (kandidatliste), den er tilfaldet, ret til det andet tillægsmandat osv. Når et parti (kandidatliste) eller en valgkreds har fået det antal tillægsmandater, som det skal have, jfr. § 4, stk. 2, og § 10, kommer partiet (kandidatlisten) eller valgkredsen ikke videre i betragtning ved fordelingen, men denne foretages da for de øvrige partier (kandidatlistor) og for de andre valgkredse, indtil samtlige tillægsmandater er fordelt. Er to eller flere kvotienter lige store, foretager hovedstadsvalgbestyrelsen lodtrækning.

Stk. 2. Tilfalder et tillægsmandat efter stk. 1 et parti (kandidatliste) i en valgkreds, hvor der ikke er opstillet nogen kandidatliste for partiet (kandidatlisten), skal tillægsmandatet forlods tildeles partiet (kandidatlisten) i den valgkreds, hvor partiet (kandidatlisten) har opnået det største antal stemmer, der ikke har givet valg. Herefter fordeles de øvrige tillægsmandater efter stk. 1.

§ 011. Når det efter §§ 9-11 er opgjort, hvorledes kreds- og tillægsmandaterne fordeles sig på partierne (kandidatlisterne) i valgkredsene, bestemmer hovedstadsvalgbestyrelsen efter regler svarende til den kommunale valglovs § 24, stk. 5 og stk. 6, 1. og 2. pkt., og § 43, stk. 2, 2. og 3. pkt., og på grundlag af opgørelsen efter denne lovs § 7, nr. 6, af kandidaternes stemmetal, hvilke kandidater der har opnået valg.

Stk. 2. Opnår en kandidat valg i flere valgkredse, foretager hovedstadsvalgbestyrelsen lodtrækning. I den valgkreds, hvor kandidaten ikke betragtes som valgt, tilfalder mandatet den kandidat, der herefter ville have opnået valg.

Stk. 3. Bestemmelserne i den kommunale valglovs § 45, stk. 2-3, og § 48, stk. 2, finder tilsvarende anvendelse for kandidaternes pligt til at modtage valg til hovedstadsrådet og fritagelse for hvervet.

§ 012. Klager over valget til hovedstadsrådet afgøres af hovedstadsrådet efter regler svarende til den kommunale valglovs § 46, idet hovedstadsrådet dog tillige skal indhente valgkredsbestyrelsens udtalelse. Ho-

vedstadsrådet kan beslutte, at der skal foretages nyt valg i en valgkreds.

Stk. 2. Hovedstadsrådets afgørelse vedrørende klager over valget kan indbringes for indenrigsministeren.“

Til § 20.

2) *Stk. 2* affattes således:

„*Stk. 2.* Ved valget til hovedstadsrådet i 1974 bestemmes det forholdstal, der er omtalt i § 03, stk. 3, 1. pkt., som summen af valgkredsens senest forud for den 1. januar opgjorte indbyggertal og kredsens areal i kvadratkilometer ganget med en faktor på 50.“

Til § 21.

3) Paragraffen affattes således:

„§ 21. Til forberedelse af hovedstadsrådets virksomhed og af valget til hovedstadsrådet nedsættes senest den 1. august 1973 et fællesudvalg på 21 medlemmer, valgt af Københavns, Frederiksborg og Roskilde amtsråd og af Københavns og Frederiksberg kommunalbestyrelser. Antallet af medlemmer, der skal vælges af de tre amtsråd og de to kommunalbestyrelser, bestemmes af forholdet mellem registerfolketalene pr. 1. januar 1973 i de enkelte amtskommuner og i Københavns og Frederiksberg kommuner. Ved beregningen anvendes den største brøks metode.“

Af et flertal (Ove Hansen, Otto Mørch, Aising Andersen, Gorrsen, Svend Jakobsen, Horn, Orla Møller, Søgaard, Bent Sørensen, Poul Schlüter, Flemming Jensen, Stæhr Johansen, H. C. Toft, Enggaard, A. Chr. Andersen, Nyboe Andersen, Dahlgaard, Nordqvist og Niels Helveg Petersen), tiltrådt af indenrigsministeren:

Til § 21.

4) I 1. pkt. indføjes efter „vælges“: „senest den 1. august 1973“.

Af et mindretal (Maigaard og Ømann):

Til § 22.

5) Efter *stk. 3* indsættes som nyt stykke:

„*Stk. 4.* Fællesudvalget udpeger en hovedstadsvalgbestyrelse på 7 medlemmer, der forbereder og tilrettelægger valget af hovedstadsrådet i 1974 og forestår valgets opgørelse efter reglerne i kapitel 2.“

B e m æ r k n i n g e r.

Til nr. 1, 2, 3 og 5.

Ændringsforslagene betyder, at hovedstadsrådet vælges ved direkte valg. Den skitserede valgordning er identisk med valgordningen i det til udvalget den 1. marts 1973 fremsendte udkast til forslag til lov om et hovedstadsråd med de ændringer, der senere er fulgt som følge af drøftelserne i udvalget.

Til nr. 4.

Forslagsstillerne har fundet det rigtigst direkte i lovteksten at præcisere, at fællesudvalget træder i funktion senest den 1. august 1973.

III. Forslag til lov om ændring af lov om sygehusvæsenet.

(Hovedstadsrådets opgaver inden for sygehusvæsenet).

Af indenrigsministeren, tiltrådt af udvalget:

Til § 1.

1) I nr. 3 indsættes i den foreslåede nye § 4 a efter *stk. 2* som nyt stykke:

„*Stk. 3.* Planer om væsentlige ændringer af kapacitet og funktioner på statslige eller private sygehuse, der betjener hovedstadsområdet, skal af indenrigsministeren eller undervisningsministeren forelægges hovedstadsrådet til udtalelse, inden der træffes endelig beslutning om sådanne ændringer.“

Stk. 3 og 4 bliver herefter *stk. 4* og 5.

2) I den foreslåede nye § 4 a affattes *stk. 4*, som bliver *stk. 5*, således:

„*Stk. 5.* På grundlag af den overordnede plan kan rådet pålægge de enkelte kommuner at ændre de af dem opstillede planer og revisioner af planer. De således reviderede planer fremsendes til indenrigsministeriets godkendelse sammen med den overordnede plan.“

B e m æ r k n i n g e r.

Til nr. 1.

Forslaget er et modstykke til den forpligtelse, der er pålagt hovedstadsrådet til i sin overordnede planlægning at tage hensyn til den kapacitet og de funktioner, som kan

forventes stillet til rådighed på sygehuse, der drives af staten eller af private. Det drejer sig under indenrigsministeriets område navnlig om en række statshospitaler for sindslidende og om Finseninstitutet samt — under undervisningsministeriet — om Righospitalet. Med udtrykket „betjener“ er tilkendegivet, at bestemmelsen også omfatter sådanne statslige eller private institutioner, som — uanset at de ikke er beliggende i hovedstadsområdet, hvilket f. eks. gælder statshospitalerne i Vordingborg og Nykøbing Sjælland — dog har til opgave at stille service til rådighed for dette.

Til nr. 2.

Ændringsforslaget tager sigte på at begrænse hovedstadsrådets behov for administrativt personale samt at undgå dobbeltadministration.

IV. Forslag til lov om regionplanlægning i hovedstadsområdet.

Af boligministeren, tiltrådt af udvalget:

Til § 1.

1) I *stk. 1* ændres „amtsrådet for hovedstadsområdet, jfr. lov om en amtskommune for hovedstadsområdet“ til: „hovedstadsrådet“, og „området“ ændres til: „hovedstadsområdet“.

2) Efter *stk. 1* indsættes som nyt stykke:

„*Stk. 02.* Hovedstadsområdet omfatter i denne lov Københavns og Frederiksberg kommuner samt Københavns, Frederiksberg og Roskilde amtskommuner.“

3) *Stk. 2-4* udgår.

Til § 2.

4) *Stk. 1.* affattes således:

„Regionplanen skal indeholde retningslinier for:

- 1) fordelingen af den fremtidige byvækst på de enkelte dele af området, herunder for afgrænsningen af byzonerne,
- 2) fordelingen i hovedtræk af bebyggelsesarterne i byzonerne,
- 3) omfanget og beliggenheden af overordnede centre, større trafik anlæg og andre tekniske anlæg samt større offentlige institutioner,

4) beliggenheden af virksomhed m. v., hvortil der af hensyn til forebyggelse af forurening må stilles særlige beliggenhedskrav,

5) anvendelsen af arealer til udnyttelse af sten, grus og andre naturforekomster i jorden,

6) størrelsen og beliggenheden af sommerhusområder og andre arealer til fritidsformål.“

5) I *stk. 2 og 3* ændres „I regionplanen fastsættes“ til: „Regionplanen skal indeholde“.

6) I *stk. 4* ændres „I regionplanen kan fastsættes“ til: „Regionplanen kan indeholde“.

7) Efter *stk. 4* indsættes som nyt stykke:

„*Stk. 05.* Regionplanen skal ledsages af en redegørelse for planens forudsætninger. Redegørelsen skal tillige belyse, hvorledes regionplanen forholder sig til den hidtil udførte planlægning for hovedstadsområdet og tilgrænsende områder.“

Ny paragraf.

8) Efter § 2 indsættes som ny paragraf:

„§ 00. Regionplanlægningen skal udføres under overholdelse af landsplanbestemmelser i medfør af lov om lands- og regionplanlægning og i øvrigt under anlæggelse af en helhedsvurdering af den ønskelige udvikling i hovedstadsområdet.“

Stk. 2. Boligministeren kan fastsætte regler om udførelsen af regionplanlægningen.“

Til § 3.

9) I *stk. 1, nr. 2*, ændres „amtsrådets“ til: „amtsrådenes“.

10) I *stk. 2* ændres „amtsrådet“ til: „hovedstadsrådet“, og før „kommunalbestyrelserne“ indsættes: „amtsrådene og“.

11) I *stk. 3* ændres „Kommunalbestyrelserne“ til: „Amtsrådene, kommunalbestyrelserne“, og „amtsrådet“ ændres til: „hovedstadsrådet“.

Til §§ 4-7.

12) §§ 4-7 udgår, og i stedet indsættes som nye paragraffer:

„§ 01. Hovedstadsrådet udarbejder alternative skitser til et regionplanforslag samt en redegørelse for skitsernes forudsætninger.“

Stk. 2. Regionplanskitserne og redegørelsen offentliggøres af hovedstadsrådet og tilsendes amtsrådene og kommunalbestyrelserne i hovedstadsområdet samt til boligministeren og de myndigheder og virksomheder, fra hvem hovedstadsrådet har modtaget oplysninger efter § 4, stk. 3.

Stk. 3. Hovedstadsrådet, amtsrådene og kommunalbestyrelserne skal forestå en oplysningsvirksomhed med det formål at fremkalde en offentlig debat om regionplanlægningens målsætning og nærmere indhold.

§ 02. På grundlag af de offentliggjorte skitser og de hertil fremkomne bemærkninger udarbejder hovedstadsrådet et forslag til regionplan.

Stk. 2. Når hovedstadsrådet har vedtaget et forslag til regionplan, offentliggør hovedstadsrådet forslaget med ledsagende redegørelse og et uddrag af de modtagne bemærkninger til tidligere offentliggjorte skitser.

Stk. 3. Materialet sendes til de myndigheder m. v., der er nævnt i § 5, stk. 2, med oplysning om, at eventuelle indsigelser eller bemærkninger kan sendes til hovedstadsrådet inden 4 måneder.

Stk. 4. Efter fristens udløb sender hovedstadsrådet indsigelserne og bemærkningerne tillige med en vurdering deraf til boligministeren.

§ 03. Regionplanen godkendes af boligministeren, efter at forslaget er gennemgået i samarbejde med de ministre, hvis område i øvrigt berøres af planlægningsarbejdet.

Stk. 2. Boligministeren kan godkende regionplanforslaget delvis, hvis dette findes hensigtsmæssigt og skønnes at kunne ske uden væsentlig risiko for en uheldig foregribelse af planen som helhed.

Stk. 3. I forbindelse med godkendelsen kan boligministeren foretage de ændringer, som skønnes at være påkrævede af landsplanmæssige hensyn, efter at de påtænkte ændringer er gennemgået i samarbejde med de i stk. 1 nævnte ministre. Inden der foretages ændringer, skal der gives hovedstadsrådet, amtsrådene og kommunalbestyrelserne for de berørte kommuner lejlighed til at udtale sig.

Stk. 4. Den godkendte regionplan offentliggøres af hovedstadsrådet.

§ 04. Hvert andet år efter godkendelsen af

en regionplan giver hovedstadsrådet boligministeren en redegørelse for den stedfundne udvikling, herunder for den planlægning, der er udført for hovedstadsområdet eller dele deraf. Redegørelsen skal indeholde hovedstadsrådets vurdering af udviklingens og den omhandlede planlægnings overensstemmelse med eller indflydelse på regionplanlægningen.

§ 05. Hovedstadsrådet kan udarbejde tillæg til en godkendt regionplan, indtil tilvejebringelsen af en ny samlet regionplan findes påkrævet. Boligministeren kan pålægge hovedstadsrådet at udarbejde sådanne tillæg.

Stk. 2. Bestemmelserne i kapitel 1 og 2 om udarbejdelsen, offentliggørelsen og indholdet af regionplanen og om planens retsvirkninger finder tilsvarende anvendelse på tillæg til regionplanen. Boligministeren kan dog fritage helt eller delvis for overholdelse af bestemmelserne i §§ 5 og 6.

Kapitel 2.

Regionplanens retsvirkninger.

§ 06. Hovedstadsrådets, amtsrådenes og kommunalbestyrelsernes planlægningsvirksomhed og udførelse af anlægsdispositioner må ikke stride mod en godkendt regionplan.

Stk. 2. Hovedstadsrådet, amtsrådene og kommunalbestyrelserne skal virke for regionplanens gennemførelse, herunder ved udøvelse af beføjelser i medfør af lovgivningen. Til fremme af regionplanlægningens virkeliggørelse kan hovedstadsrådet erhverve fast ejendom i hovedstadsområdet.

Til § 8.

13) I § 8 ændres overalt „amtsrådet“ til: „hovedstadsrådet“ og „amtsrådets“ til: „hovedstadsrådets“.

(Vedtages ændringsforslaget, foretages tilsvarende ændringer i §§ 9-11, 13-16 og 19).

Til § 12.

14) § 12 affattes således:

„§ 12. Når en regionplan for hovedstadsområdet er godkendt, udfærdiger boligministeren bekendtgørelse om ophævelse af byudviklingsudvalgene inden for hovedstadsområdet.“

Stk. 2. Efter byudviklingsudvalgenes

ophævelse er hovedstadsområdet ikke et byudviklingsområde som nævnt i § 3 i by- og landzoneloven.

Stk. 3. Efter ophævelsen af byudviklingsudvalgene i hovedstadsområdet meddeler hovedstadsrådet tilladelser efter § 9, stk. 1, i lov om by- og landzoner. Hovedstadsrådet kan bemyndige amtsrådene til at meddele de i 1. pkt. nævnte tilladelser.“

Til kapitel 3.

15) Overskriften til kapitel 3 ændres til: „*Andre bestemmelser*“.

Til § 13.

16) I § 13 ændres „§ 19, stk. 4“ til: „§ 21, stk. 4“.

17) Som nyt stykke tilføjes:

„*Stk. 2.* Samtidig med at kommunalbestyrelsen fremlægger et forslag til byplan- eller bygningsvedtægt til offentligt eftersyn, skal kommunalbestyrelsen gøre hovedstadsrådet og amtsrådet bekendt med forslaget. Det påhviler hovedstadsrådet og amtsrådet inden indsigelsesfristens udløb at give meddelelse til kommunalbestyrelsen og boligministeren, hvis der ønskes fremsat bemærkninger til forslaget.“

Til § 18.

18) § 18 udgår.

Til § 19.

19) I *stk. 2* ændres „§ 9, stk. 1“ til: „§ 12, stk. 1“, og i *stk. 3* ændres „§ 8, stk. 2, jfr. § 9“ til: „§ 11, stk. 2, jfr. § 12“.

B e m æ r k n i n g e r.

Til nr. 1 og 2.

Ændringerne er en konsekvens af, at forslag til lov om en amtskommune i hovedstadsområdet afløses af forslag til lov om et hovedstadsråd.

Til nr. 3.

Den foreslåede slettelse af stk. 2-4 er redaktionel, idet indholdet af bestemmelserne foreslås overført til andre paragraffer, jfr. ændringsforslag nr. 8 og nr. 12.

Til nr. 4.

Ændringerne tilsigter at skabe overensstemmelse med § 7, stk. 1, i forslag til lov om lands- og regionplanlægning, idet § 2, nr.

2, dog fortsat kun foreslås optaget i forslaget til lov om regionplanlægning i hovedstadsområdet.

Til nr. 5 og 6.

Ændringerne er redaktionelle og tilsigter at skabe sproglig overensstemmelse med bestemmelserne om regionplanlægning i forslag til lov om lands- og regionplanlægning.

Til nr. 7.

Den foreslåede bestemmelse, der findes tilsvarende i § 8 i forslag til lov om lands- og regionplanlægning, bør medtages også i en lov om regionplanlægning i hovedstadsområdet. Der henvises nærmere til bemærkningerne til § 8 i forslag til lov om lands- og regionplanlægning.

Til nr. 8.

Det foreslåede stk. 1 indeholder lovforslagets § 1, stk. 2, i en redaktionelt ændret affattelse. Med den foreslåede nye formulering og med den ændrede placering af bestemmelsen skabes overensstemmelse såvel sprogligt som systematisk med bestemmelserne om regionplanlægning i forslaget til lov om lands- og regionplanlægning.

Den foreslåede bestemmelse i stk. 2 har sammenhæng med § 9, stk. 2, i forslag til lov om lands- og regionplanlægning. Der henvises nærmere til bemærkningerne til § 9, stk. 2, i det nævnte lovforslag.

Til nr. 9-11.

Ændringerne skyldes opretholdelsen af de tre amtskommuner i hovedstadsområdet.

Til nr. 12.

De i § 01 foreslåede bestemmelser om alternative skitser til et regionplanforslag og om offentliggørelse af disse skitser svarer til bestemmelserne i § 12 i forslag til lov om lands- og regionplanlægning.

Ændringerne i de foreslåede §§ 02 og 03 i forhold til lovforslagets §§ 4 og 5 tilsigter at skabe bedst mulig overensstemmelse med de tilsvarende tilvejebringelsesregler i §§ 13 og 14 i forslag til lov om lands- og regionplanlægning.

De foreslåede bestemmelser i § 04 findes tilsvarende i § 16 i forslag til lov om lands- og regionplanlægning.

Ændringerne i de foreslåede § 05 og 06, stk. 1, og stk. 2, 1. pkt., i forhold til lovforslagets §§ 6 og 7 er redaktionelle og vil bringe

bestemmelserne i sproglig overensstemmelse med de tilsvarende bestemmelser i §§ 15 og 17 i forslag til lov om lands- og regionplanlægning. Det foreslåede 2. pkt. i § 06, stk. 2, supplerer § 15 i forslag til lov om et hovedstadsråd.

Til nr. 13-16, 18 og 19.

Ændringerne er en konsekvens af, at forslag til lov om en amtskommune for hovedstadsområdet afløses af forslag til lov om et hovedstadsråd.

Ændringerne under nr. 14 tilsigter endvidere at tydeliggøre regionplanens retsvirkninger for så vidt angår byudviklingsudvalgene i hovedstadsområdet. Det er herunder fastslået, at kompetencen til at afgøre konkrete sager om tilladelse efter by- og landzonelovens § 9 tillægges hovedstadsrådet, der som regionplanorgan bør have indseende med, at regionplanen ikke gennembrydes som følge af konkrete tilladelser i strid med regionplanens sigte. Det er imidlertid tillige foreslået, at hovedstadsrådet skal kunne delegere afgørelsen af sådanne enkeltsager til de tre amtsråd. Gennem en delegation kan det store antal mindre betydningsfulde sager finde deres afgørelse, uden at hovedstadsrådet bliver belastet administrativt, og hovedstadsrådet vil dog kunne bevare sin indflydelse i konkrete sager af væsentlig betydning for regionplanens virkeliggørelse. Den foreslåede delegationsadgang indbefatter som det mindre, at hovedstadsrådet kan — og bør — forbeholde sig at overtage afgørelsen af en bestemt sag, hvis afgørelse efter den generelle delegation ville tilkomme amtsrådet.

Til nr. 17.

Adskillige forslag til partielle byplanvedtægter og til (tillæg til) bygningsvedtægter indeholder ikke bestemmelser, som er af væsentlig interesse for hovedstadsrådet og amtsrådet. Om dette er tilfældet, vil relativt hurtigt kunne konstateres af hovedstadsrådet og amtsrådet, og for at fremskynde gennemførelsen af sådanne vedtægtsforslag, foreslås det pålagt rådene inden udløbet af den almindelige indsigelsesfrist at give kommunalbestyrelsen og boligministeren underretning, såfremt der ønskes fremsat en udtalelse over det pågældende forslag. Boligministeriet vil herefter forlade den hidtidige praksis, hvorefter amtsrådet altid høres

af ministeriet over forslag til byplan- og tillæg til bygningsvedtægter.

V. Forslag til lov om hovedstadsområdets kollektive personbefordring.

Af *ministeren for offentlige arbejder*, tiltrådt af *udvalget*:

Til § 1.

1) § 1 affattes således:

„§ 1. Formålet med denne lov er at tilvejebringe en samordning af den lokale kollektive personbefordring i hovedstadsområdet, jfr. § 1, stk. 2, og § 14, stk. 1, nr. 2, i lov om et hovedstadsråd.“

Til § 2.

2) I *stk. 2, nr. 3*, ændres „amtsrådet for hovedstadsområdet vælger“ til: „hovedstadsrådet udpeger“.

3) *Stk. 4* ophæves.

4) *Stk. 5*, der herefter bliver *stk. 4*, affattes således:

„*Stk. 4*. Udgifterne til trafikrådets virksomhed afholdes af staten og hovedstadsrådet med hver halvdelen, jfr. dog § 10, stk. 2.“

Til § 4.

5) I paragraffen ændres „1. april 1978“ til: „1. oktober 1976“.

Til § 6.

6) I *stk. 1, sidste pkt.*, ændres „om en amtskommune for hovedstadsområdet“ til: „om et hovedstadsråd“.

7) *Stk. 2* affattes således:

„*Stk. 2*. De med selskabets virksomhed forbundne udgifter afholdes af hovedstadsrådet, jfr. dog § 11, stk. 2. Det af selskabet udarbejdede budget for driftsåret 1974-75 forelægges det i stk. 1 omhandlede fællesudvalg til godkendelse.“

8) *Stk. 3* affattes således:

„*Stk. 3*. Bestyrelsen består af 9 medlemmer, hvoraf 2 medlemmer udpeges af ministeren for offentlige arbejder, og 7 medlemmer vælges af hovedstadsrådet, jfr. dog § 11, stk. 1. Bestyrelsen ansætter en direktion. De nærmere bestemmelser om bestyrelsens og direktionens virksomhed fastsættes i selskabets vedtægter.“

9) *Stk. 4*, affattes således:

„*Stk. 4*. Repræsentantskabet er selskabets øverste myndighed. Repræsentantskabet består af 31 medlemmer, hvoraf ministeren for offentlige arbejder udpeger 6 medlemmer. Hovedstadsrådet vælger 21 medlemmer, jfr. dog § 11, stk. 1, og arbejdstagerne 4 medlemmer. I selskabets vedtægter optages bestemmelser om særlige distriktsorganer. De nærmere bestemmelser om repræsentantskabets og distriktsorganernes virksomhed samt om valg af arbejdstagernes repræsentanter fastsættes i vedtægterne.“

Til § 7.

10) I *stk. 2* ændres „det i lov om en amtskommune for hovedstadsområdet omhandlede fællesudvalg“ til: „hovedstadsrådet“.

11) *Stk. 5, 1. pkt.*, affattes således:

„Selskabet har pligt til at overtage personale, der er beskæftiget i den pågældende virksomhed.“

Til § 9.

12) I paragraffen ændres „1. maj“ til: „15. juni“.

Til § 10.

13) I *stk. 2* udgår ordene: „og sekretariats“.

14) I *stk. 2, 2. pkt.*, ændres „1972“ til: „1973“.

Til § 11.

15) *Stk. 1* affattes således:

„For tidsrummet fra den 1. august 1973 til den 31. marts 1974 vælges de kommunale repræsentanter i den i § 6, stk. 3, omhandlede bestyrelse blandt medlemmerne af det i lov om et hovedstadsråd omhandlede fællesudvalg således: Københavns kommunalbestyrelse vælger 2 medlemmer, Frederiksberg kommunalbestyrelse 1 medlem, Københavns amtsråd 1 medlem og Frederiksborg og Roskilde amtsråd i forening 3 medlemmer. De kommunale repræsentanter i det i § 6, stk. 4, omhandlede repræsentantskab vælges i dette tidsrum blandt fællesudvalgets medlemmer således: Københavns kommunalbestyrelse vælger 6 medlemmer, Frederiksberg kommunalbestyrelse 3 medlemmer, Københavns amtsråd 3 medlemmer, Frederiksborg og Roskilde amtsråd i forening 9 medlemmer.“

16) I *stk. 2, 2. pkt.*, ændres „1972“ til: „1973“.

Til § 12.

17) I paragraffen ændres „1978-79“ til: „1976-77“.

B e m æ r k n i n g e r.

Til nr. 1 og 2.

Ændringerne er en følge af fremsættelsen af forslag til lov om et hovedstadsråd.

I § 2, stk. 2, nr. 3, er det herudover foreslået at ændre ordet „vælger“ til: „udpeger“, således at hovedstadsrådet vil være frit stillet med hensyn til, ved hvilke personer det måtte ønske sig repræsenteret i trafikrådet.

Til nr. 3 og 4.

Da det forudsættes, at man ved udførelse af sekretariatsforretningerne for trafikrådet i betydeligt omfang vil kunne få bistand fra busselskabet og DSB, er det ikke fundet nødvendigt i loven at præcisere sekretariatsfunktionen.

Til nr. 5.

Da det i forslaget til lov om et hovedstadsråd er foreslået, at denne lov optages til revision i folketingsåret 1976-77, foreslås det at ændre fristen i § 4 fra den 1. april 1978 til den 1. oktober 1976.

Til nr. 6, 7 og 8.

Ændringerne er en følge af forslaget til lov om et hovedstadsråd.

Herudover foreslås det præciseret, at bestyrelsen ansætter en direktion.

Til nr. 9.

Dansk Arbejdsmands- og Specialarbejder Forbund, Sporvejsfunktionærernes Organisation, Chaufførernes Forbund i Danmark og Fællesrådet for danske Tjenestemand- og Funktionær-organisationer har fremsat ønske om, at arbejdstagerne repræsenteres i busselskabets ledelse.

I de af handelsministeren d. 31. januar 1973 fremsatte forslag til lov om aktieselskaber og om anpartsselskaber foreslås bestemmelser om arbejdstagernes repræsentation i sådanne selskabers bestyrelse.

Uagtet § 6, anvender ordet „busselskab“

er der ikke hermed foreskrevet nogen bestemt juridisk form for dette. Det kan således f. eks. tænkes stiftet såvel som aktieselskab, interessentskab, andelsselskab som under en eller anden form for et „kommunalt fællesskab“.

Hvilken organisationsform kommunerne end måtte vælge for det foreslåede busselskab, synes det imidlertid rimeligt, at arbejdstagerne repræsenteres i ledelsen, og da repræsentantskabet forudsættes at blive selskabets øverste myndighed, er det foreslået, at arbejdstagerne får adgang til at vælge 4 medlemmer af dette organ.

De nærmere bestemmelser om valget af disse medlemmer foreslås fastsat i vedtægterne, hvorved det forudsættes, at bestemmelserne udformes i nær overensstemmelse med det i § 177 i ovennævnte forslag til lov om aktieselskaber foreslåede.

Samtidig ændres også her ordene „amtsrådet for hovedstadsområdet“ til: „Hovedstadsrådet“.

Til nr. 10.

Ændringen er en følge af forslaget til lov om et hovedstadsråd.

Til nr. 11.

Ændringen er redaktionel.

Til nr. 12, 14, 15 og 16.

Ændringerne er en følge af forslaget til lov om et hovedstadsråd.

Til nr. 13.

Ændringen er en følge af ændringsforslag nr. 3.

Til nr. 17.

Ændringen er en følge af ændringsforslag nr. 5.

Ove Hansen.	Otto Mørch.	Alsing Andersen.	Gorrsen.	Svend Jakobsen.	Horn.
Orla Møller, formand.	Søgaard.	Bent Sørensen.	Maigaard.	Ømann.	Poul Schlüter.
Flemming Jensen.	Stæhr Johansen.	H. C. Toft.	Enggaard.	A. Chr. Andersen.	
Nyboe Andersen.	Dahlgaard.	Nordqvist.	Niels Helveg Petersen, næstformand.		

Fortegnelse over bilag til betænkning over

I. forslag til lov om et hovedstadsråd,

II. forslag til lov om udligning i hovedstadsområdet,

III. forslag til lov om ændring af lov om sygehusvæsenet.
(Hovedstadsrådets opgaver inden for sygehusvæsenet),

IV. forslag til lov om regionplanlægning i hovedstadsområdet og

V. forslag til lov om hovedstadsområdets kollektive personbefordring.

(Fortegnelse over bilag, der er tilgået udvalget angående hovedstadsreformen i folketingsårene 1971-72 og 1972-73).

Bilagene ligger til gennemsyn i folketingets sekretariat og kan i enkelte eksemplarer udleveres til interesserede.

Indhold.

1. Fortegnelse over bilag, der er tilgået udvalget i folketingsåret 1971-72.	2499
2. Opstilling af samtlige spørgsmål stillet af udvalget til indenrigsministeren og boligministeren i folketingsåret 1971-72.	2501
3. Fortegnelse over bilag, der er tilgået udvalget i folketingsåret 1972-73.	2511
4. Opstilling af samtlige spørgsmål stillet af udvalget til indenrigsministeren, boligministeren og ministeren for offentlige arbejder i folketingsåret 1972-73.	2517

Fortegnelse over bilag, der er tilgået udvalget i folketingsåret 1971-72.

<i>Udvalgets bilag nr.</i>	<i>tilgået udvalget (dato)</i>	<i>Bilagets indhold</i>
Bilag 1:	19. april 1972:	Henvendelse fra „Røde Rose“, bestyrelsen for børnehavegruppe nr. 1.
— 2:	20. april 1972:	Udvalgets spørgsmål 1-12 til indenrigsministeren.
— 3:	20. april 1972:	Udvalgets spørgsmål 1 til boligministeren.
— 4:	26. april 1972:	Udvalgets spørgsmål 13-26 til indenrigsministeren.
— 5:	2. maj 1972:	Henvendelse fra Industrirådet ang. forslag til lov om regionplanlægning i hovedstadsområdet.
— 6:	9. maj 1972:	Udvalgets spørgsmål 27-34 til indenrigsministeren.
— 7:	10. maj 1972:	Udvalgets spørgsmål 2-7 til boligministeren.
— 8:	10. maj 1972:	Indenrigsministerens svar på spørgsmål 1-6, 7-17, 19, 21 og 23-26.
— 9:	10. maj 1972:	Byrdefordelingsudvalgets sekretariats redegørelse: „Tilskud til kommunerne efter objektive udgiftskriterier“.
— 10:	10. maj 1972:	Rapporten fra hovedstadsreformudvalgets sekretariats studiebesøg i Stockholm den 14.-17. september 1971 om: „Den administrative struktur i Stockholm-området“.
— 11:	15. maj 1972:	Udvalgets spørgsmål 35-37 til indenrigsministeren.
— 12:	17. maj 1972:	Indenrigsministerens svar på spørgsmål 27-37.
— 13:	19. maj 1972:	2 notater om muligheden for en isoleret vedtagelse i indeværende folketingssamling henholdsvis af forslag til lov om revision af den kommunale inddeling i Københavns amtsrådskreds og af forslag til lov om udbygning i hovedstadsområdet.
— 14:	19. maj 1972:	Udvalgets spørgsmål 8 til boligministeren.
— 15:	17. maj 1972:	Boligministerens svar på spørgsmål 1.
— 16:	24. maj 1972:	Internt materiale.
— 17:	23. maj 1972:	Boligministerens svar på spørgsmål 2, 4 og 5.
— 18:	2. juni 1972:	Boligministerens svar på spørgsmål 3, 6 og 7.
— 19:	12. juni 1972:	Indenrigsministerens svar på spørgsmål 18, 20 og 22.
— 20:	15. juni 1972:	Udvalgets spørgsmål 38-42 til indenrigsministeren.
— 21:	14. juni 1972:	Boligministerens svar på spørgsmål 8.
— 22:	21. juni 1972:	Udvalgets spørgsmål 9 til boligministeren.
— 23:	22. juni 1972:	Artikel i Kristeligt Dagblad den 10.-11. juni 1972.
— 24:	12. juni 1972:	Boligministerens svar på spørgsmål 9.
— 25:	10. aug. 1972:	Indenrigsministerens svar på spørgsmål 39-42, samt notat om valgforbund i forbindelse med et direkte valg til hovedstadsamtsrådet.
— 26:	14. aug. 1972:	Skrivelse fra Egnspanrådet.
— 27:	16. aug. 1972:	<i>Skitser</i> til forslag til lov om et hovedstadsråd og til forslag til lov om udskrivning af hovedstadsskat. Kommentar til ovennævnte skitser. Notat om beskatningen til et hovedstadsråd.
— 28:	21. aug. 1972:	Udvalgets spørgsmål 43 og 44 til indenrigsministeren.
— 29:	1. sept. 1972:	Indenrigsministerens svar på spørgsmål 43 og 44.
— 30:	19. sept. 1972:	Indenrigsministerens supplerende svar på spørgsmål 18. Revideret fortegnelse over amtskommunernes opgaver.
— 31:	20. sept. 1972:	Indenrigsministerens svar på spørgsmål 38.

Spørgsmål stillet af udvalget angående hovedstadsreformen til indenrigsministeren og boligministeren i folketingsåret 1971-72.

I. Spørgsmål til indenrigsministeren:

Ad forslag til lov om udligning i hovedstadsområdet (F. 170).

1. For hvilke kommuner vil bestemmelsen i § 4, stk. 3, med de nuværende grundværdier have betydning? Virkningen af bestemmelsen ønskes nærmere belyst.
(Svar: udvalgets bilag 8).
2. Vil det ikke være rimeligt at ændre den i lovforslaget indeholdte afrunding til nærmeste med 100 kr. delelige beløb til nærmeste med 1000 kr. delelige beløb?
(Svar: udvalgets bilag 8).
3. Der udbedes en opstilling over, på hvilke punkter den kommunale udligning og den midlertidige amtskommunale udligning adskiller sig fra den i Zeuthen-udvalgets betænkning foreslåede udligning.
(Svar: udvalgets bilag 8).
4. Hvad forstår ministeren nærmere ved udtrykket „væsentlige ændringer“, jfr. lovforslagets § 10?
(Svar: udvalgets bilag 8).
5. Er der ved beregningen af de udligningsmæssige virkninger for 1972-73, jfr. bilag 4, lovforslagets side 19, taget hensyn til, at staten pr. 1. april 1972 har overtaget betydelige vejstrækninger fra amterne?
(Svar: udvalgets bilag 8).
6. Udvalget udbeder sig den af byrdefordelingsudvalgets sekretariat afgivne redegørelse om tilskud til kommunerne efter objektive udgiftskriterier.
(Svar: udvalgets bilag 8).

Ad forslag til lov om revision af den kommunale inddeling i Københavns amtsrådsreds (F. 169).

7. Hvad forstås ved „området“, jfr. § 2, linje 6?
(Svar: udvalgets bilag 8).
8. Udtrykket „økonomisk forsvarlig måde“, jfr. § 2, nr. 1, ønskes nærmere uddybet.
(Svar: udvalgets bilag 8).
9. Finder ministeren, at den nuværende kommunale inddeling i Frederiksborg og Roskilde amter er i overensstemmelse med principperne i lovforslagets § 2?
(Svar: udvalgets bilag 8).
10. Hvorledes ser ministeren på en ændring af lovforslaget, så det kommer til at omfatte hovedstadsområdet, jfr. forslaget til lov om udligning i hovedstadsområdet?
(Svar: udvalgets bilag 8).
11. Vil ministeren stille ændringsforslag, således at det af lovteksten fremgår, at revisionen gennemføres med virkning fra 1. april 1974?
(Svar: udvalgets bilag 8).

Ad forslag til lov om en amtskommune for hovedstadsområdet (F. 168).

12. Under henvisning til bemærkningerne til lovforslagets § 13, hvor det bl. a. anføres, at regeringen agter at udforme detaljerede lovforslag om trafikplanlægningen, ønskes

oplyst, om den pr. 1. april 1974 stedfundne overtagelse fra amterne af de vigtigste vejstrækninger ændrer forudsætningerne for hovedstadsreformudvalgets tanker om den overordnede vejplanlægning i hovedstadsområdet.
(Svar: udvalgets bilag 8).

Ad forslag til lov om en amtskommune for hovedstadsområdet.

13. Under henvisning til bestemmelsen i lovforslagets § 2, stk. 4, ønskes en redegørelse for arealfaktorens betydning for mandaternes fordeling. Hvilken virkning vil det få, hvis arealfaktoren eksempelvis blev fastsat til 95 eller 105 i stedet for som foreslået til 100?
(Svar: udvalgets bilag 8).
14. Finder ministeren det hensigtsmæssigt i valgteknisk henseende at opdele Københavns kommune som anført i lovforslaget?
(Svar: udvalgets bilag 8).
15. Den i bemærkningerne til § 10, nr. 2, indeholdte begrundelse for, at der ikke bør være adgang til valgforbund (listeforbund), ønskes nærmere uddybet.
(Svar: udvalgets bilag 8).
16. Under henvisning til bemærkningerne til lovforslagets kapitel 3 om amtskommunernes styrelse ønskes oplyst:
 - a) Hvilke opgaver kan tænkes decentraliseret udover det i bemærkningerne nævnte eksempel vedrørende sygehusadministrationen?
 - b) Hvad er det for organer, der skal varetage disse opgaver? Hvorledes skal de sammensættes? Skal de bestå af folkevalgte eller af administratorer? Skal medlemmerne vælges eller udpeges?
 - c) Skal de omhandlede organer have rågivende eller besluttende myndighed?
(Svar: udvalgets bilag 8).
17. Der udbedes en oversigt over, på hvilke områder reglerne vedrørende det foreslåede storamt adskiller sig fra reglerne vedrørende landets øvrige amtskommuner.
(Svar: udvalgets bilag 8).
18. Der udbedes en oversigt over, hvilke opgaver der i dag er tillagt amtskommunerne som udførende, godkendende og tilsynsførende myndighed.
(Svar: udvalgets bilag 19).
19. Der udbedes en redegørelse for, hvilke konsekvenser lovforslaget vil medføre for den nuværende opgavefordeling i Københavns og Frederiksberg kommuner.
(Svar: udvalgets bilag 8).
20. Kan ministeren tilvejebringe en oversigt, der nærmere viser, hvilke lovforslag der kan forventes fremsat af „vedkommende minister“, jfr. lovforslagets § 13, stk. 3?
(Svar: udvalgets bilag 19).
21. Kan ministeren udtale sig nærmere om indholdet af de bestemmelser om den statslige amtsinddeling i hovedstadsområdet, der vil blive truffet i medfør af lovforslagets § 15, stk. 3?
(Svar: udvalgets bilag 8).
22. På hvilke punkter adskiller de det fælles amtsråd tillagte beføjelser sig fra de beføjelser, som efter hovedstadsreformudvalgets betænkning foreslås tillagt hovedstadsrådet?
(Svar: udvalgets bilag 19).
23. Der ønskes en vurdering af de i § 20, stk. 1, nr. 3, foreslåede procentsatser sammenholdt med den behovsopgørelse, som er nedlagt i den af hovedstadsreformudvalget afgivne betænkning.
(Svar: udvalgets bilag 8).
24. Har fællesudvalget kompetence til at træffe egentlige politiske beslutninger?
(Svar: udvalgets bilag 8).
25. Hvorledes bliver den nærmere sammensætning af fællesudvalget i medfør af reglen i § 25?
(Svar: udvalgets bilag 8).

26. Vil det ikke være rimeligt at lade antallet af medlemmer, der skal vælges henholdsvis af de tre amtsråd og de to kommunalbestyrelser, være bestemt eksempelvis også af en arealfaktor?
(Svar: udvalgets bilag 8).

Ad forslag til lov om udligning i hovedstadsområdet m. v.

27. Hvilke beregninger ligger til grund for forslaget om, at forskydninger i indbyggertal, jfr. § 5, stk. 1, nr. 2, skal indvirke på udgiftsbehovtallet med så stor en faktor som forskydningen ganget med 10, og hvad er virkningen, hvis stigning i folketallet kun skulle indvirke med en faktor ganget med 5?
(Svar: udvalgets bilag 12).
28. Hvorfor skal der i kommunernes udgifter medtages forrentning og afskrivning, der bestemmes af den enkelte kommune, i stedet for de faktiske låneudgifter (renter og afdrag)?
(Svar: udvalgets bilag 12).
29. Hvorledes begrundes det, at udgifter til lån, der er afhængig af, om den enkelte kommunes egen bestemmelse af, om den ønsker at finansiere med skatter eller lån, kan bevirke tilskud gennem udligning fra andre kommuner?
(Svar: udvalgets bilag 12).
30. Da lovforslaget om en amtskommune for hovedstadsområdet indebærer en yderligere udgiftsudligning bl. a. ved den tvungne skatteudskrivning til udviklingskommuner og sanering m. v., jfr. § 14, og i øvrigt gennem den almindelige amtskommunale indkomstskat, ønskes oplyst, hvilke objektive kriterier der kan fastsættes for den særlige udskrivning efter § 14 og — eventuelt — om ministeren kan tiltræde, at der også kræves samtykke fra indenrigsministeren til at opkræve mere end 0,5 pct. af skalaindkomsterne i amtskommunen.
(Svar: udvalgets bilag 12).
31. Agter regeringen at fremsætte særlige forslag om dækning af udgifter til offentlig kollektiv trafik, eller vil disse udgifter være at dække af den almindelige amtskommunale indkomstskat?
(Svar: udvalgets bilag 12).
32. Beregningsgrundlaget for de i § 9 opstillede kriterier for det samlede kommunale udgiftsbehov ønskes forelagt udvalget, herunder oplysning om, hvorvidt fordelingen af sygedage på aldersgrupper på Københavns og Frederiksbergs hospitaler er indgået i beregningerne.
(Svar: udvalgets bilag 12).
33. Hvad er begrundelsen for, at der ved opgørelse af Københavns og Frederiksbergs sekundærkommunale udgifter — i modsætning til reformudvalgets — kun er medregnet sygehusudgifter, men ikke vejudgifter, og hvilken indflydelse har det på udlignings-tilsvaret?
(Svar: udvalgets bilag 12).
34. Hvilke udgifter motiverer, at amtskommunens eller kommunens andel i områdets samlede areal ganget med 2 skal medregnes ved opgørelsen af udgiftsbehovet, når længden af det amtskommunale vejnet i forvejen medregnes ganget med 2?
(Svar: udvalgets bilag 12).
35. Under henvisning til ministerens besvarelse af spørgsmål 2 (bil. 8) forespørges, om ministeren vil ændre reglen om afrunding til nærmeste med 100 kr. delelige beløb til nærmeste med 1.000 kr. delelige beløb i begge de omtalte love?
(Svar: udvalgets bilag 12).
36. Under henvisning til ministerens besvarelse af spørgsmål 14 (bilag 8) forespørges, om § 3, stk. 3, indebærer en ændring i den bestående ordning, hvorefter borgmesteren for magistratens 1. afdeling er formand for valgbestyrelsen i København.
(Svar: udvalgets bilag 12).

37. På grundlag af stemmetallene ved sidste kommunalvalg udbedes en oversigt, der viser storamtsrådets politiske og geografiske sammensætning.
(Svar: udvalgets bilag 12).
38. Udvalget udbeder sig en oversigt over administrationspersonalet i de nuværende Københavns, Frederiksborg og Roskilde amtskommuner samt Københavns og Frederiksberg kommuner, for de sidstnævnte kommuners vedkommende med en skønsmæssig fordeling af personalet på primærkommunale og sekundærkommunale opgaver.
(Svar: udvalgets bilag 31).
39. I bilag 3 til lovforslag nr. 170 om udligning i hovedstadsområdet er vist virkningerne på beskatningsniveauet 1972-73 af etablering af en kommunal og amtskommunal udligningsordning efter objektive kriterier.
Udvalget udbeder sig supplerende oversigter med forskellige varianter af udligningsniveauerne.
(Svar: udvalgets bilag 25).
40. Har ministeren overvejet, hvilke principper der bør anlægges for *ansvarsfordelingen* mellem et hovedstadsråds besluttende organer for planlægning og finansiering og de udøvende organer f. eks. vedrørende vandforsyning og trafikplanlægning (sammenholdt i svaret på udvalgets spørgsmål 20 bebudede lovforslag fra ministeren for forureningsbekæmpelse og fra ministeren for offentlige arbejder).
(Svar: udvalgets bilag 25).
41. Kan den af ministeren i lovforslag nr. 168 om en amtskommune for hovedstadsområdet foreslåede valgordning direkte overføres til valg af et hovedstadsråd?
Hvad er baggrunden for, at man har valgt de foreslåede 59 medlemmer, og hvad vil konsekvenserne blive, hvis man vælger et højere tal f. eks. 101?
(Svar: udvalgets bilag 25).
42. Udvalget udbeder sig redegørelse om opgavefordelingen mellem staten og kommunerne, udgivet af sekretariatet for opgave- og byrdefordelingsudvalget oktober 1970.
(Svar: udvalgets bilag 25).
43. Som supplement til de forskellige kommuners beskatningsniveauer udbedes om muligt et materiale, der belyser omfanget af kommunernes servicefunktioner.
(Svar: udvalgets bilag 29).
44. I bilag 4 til ministerens besvarelse af spørgsmål 39 (udvalgets bilag 25) er udarbejdet en oversigt over de beløbs- og beskatningsmæssige virkninger af den foreslåede kommunale hovedstadsudligning suppleret med en særlig vækstkommuneudligning (0,1 pct. af skalaindkomsterne fordelt på kommuner med gennemsnitlig årlig befolkningstilvækst over 5 pct. i seneste 5 års periode).
Under henvisning til at udgiftsforløbet i en væstkommune i forhold til en given befolkningstilvækst næppe er fuldt beskrevet inden for 5 år, udbedes en lignende oversigt for en 10-årig periode.
(Svar: udvalgets bilag 29).

II. Spørgsmål til boligministeren.

Ad forslag til lov om regionplanlægning i hovedstadsområdet (F. 172).

- Hvilke muligheder er der for, at det mellem staten og amtskommunerne nedsatte planlægningsudvalg for sygehusvæsenet (Haunstrup Clemmensen-udvalget) kan træde i stedet for den sygehusplanlægning, som er forudsat i lovforslagets § 2, stk. 2, pkt. 4? — I tilknytning hertil ønskes redegjort for planlægningen af statshospitaler i hovedstadsområdet.
(Svar: udvalgets bilag 15).
- Under henvisning til den i lovforslaget indeholdte procedure for offentliggørelse af forslag til regionplaner forespørges, om ministeren ikke finder, at bekendtgørelse også bør ske i de stedlige dagblade, jfr. bestemmelsen i den kommunale styrelseslov?
(Svar: udvalgets bilag 17).

3. Kan der redegøres nærmere for rækkevidden af lovforslagets § 5, stk. 2, og for de principper, efter hvilke boligministeren vil udøve den i paragraffen omhandlede godkendelsesmyndighed?
(Svar: udvalgets bilag 18).
4. Kan ministeren bekræfte, at der ved tilvejebringelse af den i § 8 omhandlede oversigtlige byplan med tilhørende tidsfølgeplan også skal tages hensyn til den økonomiske planlægning, jfr. lovforslagets § 3?
(Svar: udvalgets bilag 17).
5. Der udbedes en fortolkning af udtrykket „hvorved planen fraviges på mere end uvæsentlig måde“, jfr. lovforslagets § 8, stk. 3.
(Svar: udvalgets bilag 17).
6. Under henvisning til den i lovforslagets § 10 hjemlede adgang for amtsrådet til at påbyde de i en byplanvedtægt fastlagte eller forudsatte anlæg udført eller selv foranstalte deres udførelse på kommunens bekostning ønskes oplyst, hvorledes bestemmelsen bør administreres, såfremt kommunen ikke har de fornødne penge til formålet. Hvorledes kan beløbet i givet fald inddrives?
(Svar: udvalgets bilag 18).
7. Der udbedes en redegørelse for den tidsmæssige sammenhæng mellem ikraftsættelsen af de i § 10, stk. 2, indeholdte beføjelser i forhold til de økonomiske muligheder, der hjemles i § 14 i forslag til lov om en amtskommune for hovedstadsområdet.
(Svar: udvalgets bilag 18).
8. Ministerens kommentarer udbedes til vedlagte henvendelse af 27. april 1972 fra Industrirådet (bilag 5).
(Svar: udvalgets bilag 21).
9. Der udbedes en oversigt over, hvilke forslag vedrørende landsplanlægning der kan forventes fremsat i næste folketingssamling.
(Svar: udvalgets bilag 24).

Fortegnelse over bilag, der er tilgået udvalget i folketingsåret 1972-73.

<i>Udvalgets bilags nr.</i>	<i>Tilgået udvalget (dato)</i>	<i>Bilagets indhold</i>
Bilag 1:	9. jan. 1973:	Udvalgets spørgsmål 1-4 til indenrigsministeren.
— 2:	11. jan. 1973:	Udvalgets spørgsmål 5-8 til indenrigsministeren.
— 3:	19. jan. 1973:	Indenrigsministerens svar på spørgsmål 1-4, 7 og 8.
— 4:	26. jan. 1973:	Udvalgets spørgsmål 9-12 til indenrigsministeren.
— 5:	26. jan. 1973:	Udvalgets spørgsmål 13 til indenrigsministeren.
— 6:	1. feb. 1973:	Indenrigsministerens svar på spørgsmål 10 og 12.
— 7:	2. feb. 1973:	Udvalgets spørgsmål 14-25 til boligministeren.
— 8:	2. feb. 1973:	Udvalgets samrådsspørgsmål A-C til boligministeren.
— 9:	2. feb. 1973:	Udvalgets samrådsspørgsmål D til indenrigsministeren.
— 10:	5. feb. 1973:	Forslaget til lov om regionplanlægning i hovedstadsområdet (lovforslag nr. 172, folketingsåret 1971-72) fremsat af boligministeren den 3. marts 1972.
— 11:	8. feb. 1973:	Notat fra regeringens planlægningsudvalg vedrørende egnsplanrådets forslag til regionplan for hovedstadsområdet 1970-1985.
— 12:	9. feb. 1973:	Udvalgets samrådsspørgsmål E til indenrigsministeren.
— 13:	9. feb. 1973:	Udvalgets spørgsmål 26 til indenrigsministeren.
— 14:	14. feb. 1973:	Indenrigsministerens svar på spørgsmål 9, 11 og 15.
— 15:	14. feb. 1973:	Boligministerens svar på spørgsmål 14 og 16-25.
— 16:	15. feb. 1973:	Indenrigsministerens svar på spørgsmål 13.
— 17:	16. feb. 1973:	Udvalgets samrådsspørgsmål F til indenrigsministeren.
— 18:	1. marts 1973:	Indenrigsministerens svar på spørgsmål 26. Notat om hovedstadsorganets navn. Notat om begrænsning af dobbelt kompetence og dobbeltadministration under en treleddet administrativ hovedstadsstruktur samt internt materiale af foreløbig karakter.
— 19:	2. marts 1973:	Skrivelse af 23. februar 1973 fra Greve kommune, borgmesterkontoret.
— 20:	2. marts 1973:	Udvalgets samrådsspørgsmål G til indenrigsministeren, ministeren for offentlige arbejder og miljøministeren. Udvalgets samrådsspørgsmål H-K til indenrigsministeren.
— 21:	2. marts 1973:	Udvalgets spørgsmål 27-29 til indenrigsministeren.
— 22:	8. marts 1973:	Indenrigsministerens svar på spørgsmål 5 og 6 og 27-29.
— 23:	14. marts 1973:	Notat fra ministeren for forureningsbekæmpelse ang. baggrunden for formuleringen af § 17, stk. 1, nr. 4, i indenrigsministriets udkast til forslag til lov om et hovedstadsråd af 1. marts 1973.
— 24:	15. marts 1973:	Internt materiale af foreløbig karakter.
— 25:	16. marts 1973:	Internt materiale af foreløbig karakter.
— 26:	22. marts 1973:	Internt materiale.

Fortegnelse over bilag til bet. o. lovf. om et hovedstadsråd m. m.

- Bilag 27: 22. marts 1973: Notat om hovedstadsområdets vandforsyning.
 Notat om hovedstadsrådets udgifter.
 Notat om eventuel selskabsbeskatning til hovedstadsrådet.
- 28: 23. marts 1973: Udvalgets spørgsmål 30 til indenrigsministeren.
- 29: 23. marts 1973: Udvalgets spørgsmål 31-39 til ministeren for offentlige arbejder.
- 30: 22. marts 1973: Skrivelse af den 22. marts 1973 fra F. T. F.
- 31: 28. marts 1973: Notat fra ministeren for forureningsbekæmpelse vedr. evt. optagelse af en revisionsbestemmelse i forslaget til ændring af lov om vandforsyning.
- 32: 29. marts 1973: Indenrigsministerens svar på spørgsmål 30 samt internt materiale af foreløbig karakter.
- 33: 30. marts 1973: Udvalgets samrådsspørgsmål L-N til indenrigsministeren.
- 34: 30. marts 1973: Udvalgets spørgsmål 40 til ministeren for offentlige arbejder.
- 35: 3. april 1973: Internt materiale af foreløbig karakter.
- 36: 4. april 1973: Tidligere fremsendt (den 16. aug. 1972) notat om beskatning til et hovedstadsråd.
- 37: 5. april 1973: Ministeren for offentlige arbejders svar på spørgsmål 31-33 og 35 samt 37-39.
- 38: 6. april 1973: Skrivelse af den 6. april 1973 fra Københavns magistrat, overborgmesteren.
- 39: 6. april 1973: Udvalgets spørgsmål 41 til indenrigsministeren.
- 40: 9. april 1973: Udvalgets spørgsmål 42 til ministeren for offentlige arbejder samt udvalgets samrådsspørgsmål 0 til ministeren for offentlige arbejder.
- 41: 9. april 1973: Udvalgets spørgsmål 43 til indenrigsministeren.
- 42: 7. april 1973: Skrivelse af den 7. april 1973 fra Landsforeningen af Danmarks Bilruiter.
- 43: 11. april 1973: Skrivelse af den 11. april 1973 fra Gladsaxe kommunalbestyrelse.
- 44: 12. april 1973: Indenrigsministerens svar på spørgsmål 41 samt internt materiale af foreløbig karakter.
- 45: 9. april 1973: Notat om indirekte beskatning til et hovedstadsråd.
- 46: 17. april 1973: Ministeren for offentlige arbejders svar på spørgsmål 34 og 36.
- 47: 24. april 1973: Ministeren for offentlige arbejders svar på spørgsmål 40.
- 48: 24. april 1973: Indenrigsministerens svar på spørgsmål 43.
- 49: 27. april 1973: Udvalgets spørgsmål 44 til indenrigsministeren.
- 50: 27. april 1973: Ministeren for offentlige arbejders svar på spørgsmål 42.
- 51: 7. maj 1973: Henvendelse af den 7. maj 1973 fra amtsborgmester Hans Andersen, Frederiksborg amtskommune, og amtsborgmester B. Juel Hansen, Roskilde amtskommune.
- 52: 9. maj 1973: Internt materiale af foreløbig karakter.
- 53: 10. maj 1973: Internt materiale.
- 54: 10. maj 1973: Skrivelse fra indenrigsministeren ang. beregning af den politiske og geografiske fordeling af mandaterne i et hovedstadsråd med 37 medlemmer samt internt materiale af foreløbig karakter.
- 55: 11. maj 1973: Internt materiale.
- 56: 11. maj 1973: Udvalgets spørgsmål 45 til indenrigsministeren.
- 57: 15. maj 1973: Internt materiale af foreløbig karakter.
- 58: 16. maj 1973: Udvalgets spørgsmål 46 til boligministeren.
- 59: 16. maj 1973: Udvalgets spørgsmål 47 og 48 til ministeren for offentlige arbejder.
- 60: 16. maj 1973: Bilaget eksisterer ikke (journaliseringsfejl).
- 61: 16. maj 1973: Udvalgets samrådsspørgsmål P til boligministeren.
- 62: 16. maj 1973: Udvalgets samrådsspørgsmål Q-S til ministeren for offentlige arbejder.

- Bilag 63: 16. maj 1973: Boligministerens bemærkninger til bilag 51 samt internt materiale af foreløbig karakter.
- 64: 16. maj 1973: Boligministerens svar på spørgsmål 46.
- 65: 17. maj 1973: Internt materiale af foreløbig karakter.
- 66: 17. maj 1973: Notat fra ministeriet for offentlige arbejder vedr. spørgsmålet om, hvilket økonomisk ansvar koncessionsmyndigheder kan pådrage sig ved at fratage koncessioner.
- 67: 17. maj 1973: Ministeren for offentlige arbejders svar på spørgsmål 48.
- 68: 17. maj 1973: Indenrigsministerens bemærkninger til bilag 51.
- 69: 16. maj 1973: Internt materiale af foreløbig karakter.
- 70: 17. maj 1973: Internt materiale af foreløbig karakter.
- 71: 22. maj 1973: Internt materiale af foreløbig karakter.
- 72: 23. maj 1973: Internt materiale af foreløbig karakter.
- 73: 23. maj 1973: Indenrigsministerens svar på spørgsmål 45.
- 74: 23. maj 1973: Internt materiale af foreløbig karakter.
- 75: 23. maj 1973: Henvendelse af den 23. maj 1973 fra Københavns magistrats 2. afdeling vedr. forslag til lov om ændring af lov om sygehusvæsenet.
- 76: 23. maj 1973: Udvalgets spørgsmål 49-52 til ministeren for offentlige arbejder.
- 77: 23. maj 1973: Udvalgets spørgsmål 53 og 54 til indenrigsministeren.
- 78: 24. maj 1973: Internt materiale af foreløbig karakter.
- 79: 24. maj 1973: Indenrigsministerens svar på spørgsmål 53 og 54.
- 80: 24. maj 1973: Ministeren for offentlige arbejders svar på spørgsmål 49-52.
- 81: 25. maj 1973: Henvendelse af den 24. maj 1973 fra amtsborgmester B. Juel Hansen, Roskilde amtskommune.
- 82: 25. maj 1973: Indenrigsministerens svar på spørgsmål 44.
- 83: 28. maj 1973: Notat fra indenrigsministeriet vedr. habilitetsproblemer ved overførelse af godkendelses-, dispensations- og lignende beføjelser til hovedstadsråd og amtsråd.
- 84: 29. maj 1973: Henvendelse fra Frederiksborg amtsråd ang. forslaget til lov om ændring af lov om sygehusvæsenet.
- 85: 1. juni 1973: Internt materiale af foreløbig karakter.
- 86: 4. juni 1973: Notat fra ministeren for offentlige arbejder vedr. spørgsmålet om ansættelse af personale i DSB og kommunerne i det i lovforslaget omhandlede busselskab samt notat vedr. spørgsmålet for så vidt angår personale ved privatbanerne.
- 87: 13. juni 1973: Ministeren for forureningsbekæmpelse's bemærkninger til bilag 51.

Spørgsmål stillet af udvalget angående hovedstadsreformen til indenrigsministeren, boligministeren og ministeren for offentlige arbejder i folketingsåret 1972-73.

Spørgsmål til indenrigsministeren:

1. Der udbedes en vurdering af lovforslag nr. 103 fremsat af Niels Helveg Petersen m. fl. (Svar: udvalgets bilag 3).
2. Har folketingsudvalgets behandling af regeringens forslag givet anledning til overvejelse angående eventuelle ændringsforslag (se således spørgsmål 39-44 på bilag 25 og 29 ad lovforslag nr. 168 i samlingen 1971-72)? (Svar: udvalgets bilag 3).
3. Hvilke konsekvenser vil de forestående ændringer af den landsdækkende lov om kommunal udligning få for et forslag om hovedstadsreformen? (Svar: udvalgets bilag 3).
4. Hvordan vil den tids- og arbejdsmæssige sammenhæng mellem forslaget om hovedstadsreform og forslagen fra trafikministeren være? (Svar: udvalgets bilag 3).
5. Der ønskes en vurdering af de udgiftsmæssige konsekvenser ved gennemførelsen af lovforslag F. 103, herunder specielt de administrative udgifter. (Svar: udvalgets bilag 22).
6. I tilknytning til ovenstående spørgsmål ønskes en vurdering af finansieringsproblemet, herunder en eventuel fonds størrelse og opgaver. (Svar: udvalgets bilag 22).
7. I tilknytning til F. 168 bilag 30 fra sidste folketingsår ønskes en nærmere vurdering og definition af „Slanke-amtet“ („Det skrællede amt“). Hvilke opgaver kan henføres til primærkommunerne? (Svar: udvalgets bilag 3).
8. Bør beslutningen om udformningen af udligningsreglerne ikke udsættes, indtil kommuneinddelingen i Københavns amtsråds-kreds er endeligt klarlagt? (Svar: udvalgets bilag 3).
9. I relation til besvarelsen af udvalgets spørgsmål I (bilag 3) — om hovedstadsrådets medlemstal — udbedes beregninger, der viser, hvad der må anses for *det minimale medlemstal* for et hovedstadsråd, såfremt den skitserede valgmode skal kunne fungere tilfredsstillende.
Endvidere ønskes beregninger over et hovedstadsråds forventede politiske og geografiske sammensætning, såfremt valg afholdes efter lovforslagets kapitel 2. (Svar: udvalgets bilag 14).
10. Hvorledes forventes den politiske sammensætning at blive i et planlægningsråd som skitseret i forslaget til folketingsbeslutning nr. XIII? (Svar: udvalgets bilag 6).
11. I relation til besvarelsen af udvalgets spørgsmål I (bilag 3) — om hovedstadsrådets opgaver — ønskes en uddybning af, hvad ministeren mere *konkret* har i tankerne med hensyn til at samstemme hovedstadsrådets opgavedefinitioner med følgerlovene. (Svar: udvalgets bilag 14).
12. Der ønskes en talmæssig belysning af de samlede økonomiske virkninger af det ændrede udligningsforslag. (Svar: udvalgets bilag 6).

13. Er det hensigtsmæssigt, at kompetencen med hensyn til miljø- og forureningssspørgsmål — for hovedstadsområdet vedkommende — henlægges til ministeren for forureningsbekæmpelse, når et hovedstadsråd er etableret?
(Svar: udvalgets bilag 16).

Spørgsmål til boligministeren:

14. Hvorledes harmonerer miljølovens planlægningsprincip (hvorefter man starter „nedefra“) med lovforslaget om regionplanlægning, hvor man starter med „oppefra“ (amtsrådet, eventuelt: hovedstadsrådet) at afstikke retningslinjerne for udviklingen i hovedstadsområdets primærkommuner?
(Svar: udvalgets bilag 15).
15. Hvilke bygnings- og anlægsbeføjelser bliver tilbage i amtskommunerne, såfremt løsningen med et hovedstadsråd (F. 103) vælges?
(Svar: udvalgets bilag 14).
16. Hvorledes passer lovforslag nr. 88 ind i tanken om et hovedstadsråd (Hvilke ændringsforslag tænkes fremsat til boligministerens forslag til lov om *regionplanlægning* i hovedstadsområdet, såfremt en hovedstadsløsning efter lovforslag nr. 103 gennemføres?) (Jfr. bilag 3, side 3).
(Svar: udvalgets bilag 15).
17. Hvorledes er primærkommunernes rolle ved udarbejdelsen af regionplanen? (Jfr. F. 88 § 1, stk. 3).
(Svar: udvalgets bilag 15).
18. Der ønskes en nærmere definition af lovforslag nr. 88 § 2, stk. 1, nr. 2) og 3).
(Svar: udvalgets bilag 15).
19. I hvilket omfang er regionplanens hovedretningslinjer bindende/vejledende for områdets forsyning med sygehuse m. v.? (Jfr. lovforslag 88 § 2, stk. 2, nr. 4).
(Svar: udvalgets bilag 15).
20. Hvad indebærer vendingen i lovforslag nr. 88 § 3, stk. 1, 1. pkt.: „Regionplanen udarbejdes *under hensyntagen til:*“?
(Skal alle foreliggende planer følges?
Kan man ændre i kommunernes egen økonomiske langtidsplanlægning?).
(Svar: udvalgets bilag 15).
21. Hvor langt er man kommet med *landsplanlægningen*? Hvorledes tænkes *regionplanen* afstemt med *landsplanlægningen*?
(Svar: udvalgets bilag 15).
22. Hvorledes tænkes koordineringen af planlægningen (regionplanen) med planlægningen i de øvrige sjællandske amtskommuner at foregå?
(Svar: udvalgets bilag 15).
23. Er det ikke mere hensigtsmæssigt, at regionplanen behandles *samtidig* på højere (boligministerium) og lavere (kommunalbestyrelser m. m.) niveau? (Jfr. lovforslag nr. 88 § 4).
(Svar: udvalgets bilag 15).
24. I tilknytning til § 5, stk. 1, ønskes en uddybning af begrebet „statens økonomiske langtidsplanlægning“.
(Svar: udvalgets bilag 15).
25. Hvilke kategorier af *foranstaltninger* og *bekostninger* kan et eventuelt pålæg fra amtsrådet angå? (Jfr. § 10).
(Svar: udvalgets bilag 15).

Spørgsmål til indenrigsministeren:

26. Hvilket beregningsgrundlag ligger bag forslaget om den særlige vækstkommune-udligning?
Kan tilsvarende indføres som kompensation for de særlige udgifter, som er forbundet med at være centerkommune?
(Svar: udvalgets bilag 18).

27. I tilknytning til § 20, stk. 3, i udkastet til forslag til lov om et hovedstadsråd (bilag 18) ønskes det belyst, hvilken indflydelse arealfaktorens nedsættelse til 20 får på fordelingen af mandater.
(Svar: udvalgets bilag 22).
28. Der ønskes nye beregninger, der viser de samlede virkninger af den amtskommunale udligning, når der samtidig tages hensyn til ændringsforslaget om en nedsættelse af sygehustilskuddet til 20 pct. (jfr. indenrigsministerens ændringsforslag, F 134, bilag 7).
(Svar: udvalgets bilag 22).
29. I tilknytning til § 13 i lovudkastet om udligning i hovedstadsområdet (F. 81, bilag 18) spørger udvalget, om ministeren ikke finder, at en afrunding af bidragene til nærmeste med 1000 kr. delelige beløb giver bedre udtryk for den usikkerhed og vilkårlighed, som de udregnede bidrag er behæftet med.
(Svar: udvalgets bilag 22).
30. I relation til den påtænkte valgordning for valg til hovedstadsrådet spørges, om ikke *Frederiksberg kommune* af administrative og vælgerpsykologiske grunde bør udgøre en *selvstændig* valgkreds.
(Svar: udvalgets bilag 32).

Spørgsmål til ministeren for offentlige arbejder:

31. Lovforslag nr. 204 om hovedstadsrådets kollektive personbefordring taler om „en amtskommune for hovedstadsområdet“. Vil en hovedstadsløsning med et hovedstadsråd indebære andre ændringer end rent redaktionelle?
(Svar: udvalgets bilag 37).
32. I relation til lovforslag nr. 204, § 2, stk. 2, nr. 3), ønskes det klarlagt, om også de fra hovedstadsområdet valgte repræsentanter tænkes at skulle være *teknikere*.
(Svar: udvalgets bilag 37).
33. I relation til lovforslagets § 4 ønskes en nærmere motivering for fristen: 1. april 1978. Hvorfor gælder den nævnte frist kun udarbejdelsen af et *forslag*?
(Svar: udvalgets bilag 37).
34. I tilknytning til ovenstående spørgsmål ønskes det klarlagt, *hvornår* den regnskabsmæssige udskillelse af DSB i hovedstadsområdet kan være tilendebragt, og *hvorledes* denne udskillelse tænkes at foregå.
(Svar: udvalgets bilag 46).
35. I tilknytning til lovforslagets § 5 ønskes ministerens opfattelse af, hvordan *anlægsudgifter* til baner bør fordeles i fremtiden.
(Svar: udvalgets bilag 37).
36. Der ønskes en oversigt over, hvor meget hovedstadsområdet skønnes at komme til at betale ved landsudligningsordningen.
(Svar: udvalgets bilag 46).
37. Hvilken *lønpolitik* tænker man sig at det påtænkte busselskab skal føre over for de ansatte?
(På hvilket lønpolitisk grundlag har man skønnet det beregnede underskud? — Jfr. bemærkningerne til § 6).
(Svar: udvalgets bilag 37).
38. I relation til lovforslagets § 7, stk. 5, spørges, om det ikke er muligt at aflaste det nye busselskab yderligere ved at fritage det for pensionsforpligtelser indgået af de gamle selskaber?
(Svar: udvalgets bilag 37).
39. I tilknytning til lovforslagets § 12 ønskes den nærmere motivering for revisionsbestemelsen.
(Svar: udvalgets bilag 37).
40. Med henblik på en vurdering af, om statens bidrag til hovedstadsområdet i henhold til lovforslaget står i et rimeligt forhold til, hvad andre dele af landet modtager i stats-subsidier, spørges, om det kan oplyses, med hvilke beløb staten subsidierer de enkelte

amter — herunder hovedstadsområdet regnet som eet amt — dels over DSB's underskud ved S-banedriften, dels ved underskudsdekning for privatbaner og DSB-rutebiler amt for amt og således, at tallene omregnes pr. indbygger i amterne.
(Svar: udvalgets bilag 47).

Spørgsmål til indenrigsministeren:

41. Udvalget beder om indenrigsministerens bedømmelse af følgende indirekte valgordninger til hovedstadsorganet:
1. De 5 amtskommunale enheder udpeger hver for sig medlemmer fra *deres egen kreds* (amtsråd/kommunalbestyrelse) til hovedstadsorganet.
 2. De 5 amtskommunale enheder udpeger hver for sig medlemmer fra *deres egen kreds*, men disse må, hvis de vælges, *fratræde deres stilling* som amtsrådsmedlem/kommunalbestyrelsesmedlem.
 3. De 5 amtskommunale enheder udpeger hver for sig medlemmer til hovedstadsorganet *uden for deres egen kreds*.
(Herunder: De 5 amtskommunale enheder udpeger hver for sig medlemmer til hovedstadsorganet blandt kommunalbestyrelsesmedlemmerne i *de 52 primærkommuner* i hovedstadsområdet).
- (Svar: udvalgets bilag 44).

Spørgsmål til ministeren for offentlige arbejder:

42. Der ønskes en uddybning af besvarelsen af spørgsmål 37 (bilag 37), hvor det præciseres, om man vil lægge sig fast på „Københavnerniveaue“ eller omegnskommunernes niveau med hensyn til chauffør lønninger.
Hvilke tanker har man i denne henseende gjort sig, da man skønnede det beregnede underskud?
(Svar: udvalgets bilag 50).

Spørgsmål til indenrigsministeren:

43. Indenrigsministerens bemærkninger til henvendelse fra Københavns magistrat, overborgmesteren (bilag 38) udbedes.
(Svar: udvalgets bilag 48).
44. I tilknytning til § 6, stk. 1, i udkast til forslag til lov om udligning i hovedstadsområdet (jfr. bilag 18) ønskes det ved talmæssige illustrationer af udviklingsforløb i nogle typiske vækstkommuner klarlagt, om befolkningstilvæksten i den forudgående 5 års periode er et hensigtsmæssigt kriterium for tildeling af de særlige vækstbidrag.
Vil en *længere periode* end 5 år ikke være mere rimelig?
— eller kan *helt andre kriterier* for tildeling af bidraget tænkes?
(Svar: udvalgets bilag 82).
45. I tilknytning til det fremsendte udkast (bilag 54) vedrørende hovedstadsrådets sammensætning ønskes en uddybning af, hvorledes de skitserede regler virker i forhold til små partier.
(Svar: udvalgets bilag 73).

Spørgsmål til boligministeren:

46. Hvordan stemmer loven om Køge Bugt overens med nærværende lovforslag (F. 88)?
Burde Køgebugtloven principielt ikke ophæves?
(Svar: udvalgets bilag 64).

Spørgsmål til ministeren for offentlige arbejder:

47. I et kort notat ønskes der redegjort for, hvilket økonomisk ansvar koncessionsmyndigheder egentlig kan pådrage sig ved at give/ændre/fratage koncessioner.
(Svar: udvalgets bilag 66).

48. Ministeren for offentlige arbejders kommentarer til sætningen i Zeuthen-udvalgets betænkning side 24, anden spalte, øverst, ønskes. („Samtidig må der dog gives hovedstadsrådet adgang til efter indstilling fra områdets kommuner og amtskommuner at træffe beslutning om overtagelse af privatejede buslinjer, hvor det skønnes påkrævet.“)
(Svar: udvalgets bilag 67).
49. Udvalget ønsker følgende ændring til ændringsforslag nr. 1 (jfr. bilag 72): efter „jfr. § 1, stk. 2“ indsættes: „og § 14, stk. 1, nr. 2“.
Hvorledes stiller ministeren sig til dette?
(Svar: udvalgets bilag 80).
50. Udvalget ønsker følgende affattelse af bemærkningerne til ændringsforslag nr. 3 og 4 (jfr. bilag 72): „Da det forudsættes, at man ved udførelse af sekretariatsforretningerne for trafikrådet i betydeligt omfang vil kunne få bistand fra busselskabet og DSB, er det ikke fundet nødvendigt i loven at præcisere sekretariatsfunktionen.“
Hvorledes stiller ministeren sig til dette?
(Svar: udvalgets bilag 80).
51. Udvalget ønsker i bemærkningerne til ændringsforslag nr. 9 (jfr. bilag 72) tilføjet, at også *Fællesrådet for danske Tjenestemand- og Funktionærorganisationer (F. T. F.)* har fremsat ønske om arbejdstagerrepræsentation i busselskabets ledelse (se bilag 30).
Hvorledes stiller ministeren sig til dette?
(Svar: udvalgets bilag 80).
52. Udvalget ønsker følgende affattelse af afsnittet i udvalgsbetænkningen om koncessionsmyndigheden: „Da trafikrådet ikke råder over egne økonomiske midler, må rådet forelægge økonomiske konsekvenser af koncessionsbeføjelsen i henhold til loven om omnibus- og fragtmandskørsel med motorkøretøjer til godkendelse i hovedstadsrådet.“
Hvorledes stiller ministeren sig til dette?
(Svar: udvalgets bilag 80).

Spørgsmål til indenrigsministeren:

53. Burde det ikke i lovforslag 228 om et hovedstadsråd *præciseres*, *hvornår* fællesudvalget træder i funktion?
(Svar: udvalgets bilag 79).
54. Indenrigsministerens bemærkninger til skrivelsen af 23. maj 1973 fra Københavns magistrats 2. afdeling (jfr. bilag 75) vedrørende lovforslag nr. 230 om sygehusvæsenet ønskes.
(Svar: udvalgets bilag 79).